

■ Sintija Čepanone

Ar lielās svētku egles iedegšanu Hercoga Jēkaba laukumā šodien, 4. decembrī, pilsēta turpina gatavoties Ziemassvētkiem. Šā gada devīze – romantiskie Ziemassvētki –, un pērnā gada dekorācijas pamazām nomaina vieglas un askētiskas konstrukcijas.

«Arī šogad lielākā daļa svētku rotājumu tiek irēti, jo tas ne tikai ļauj ietaupīt līdzekļus, bet arī gadu no gada nodrošināt dekorāciju daudzveidību. Protams, arī šogad tiek izmantoti rotājumi, kas iepriekš iegādāti,» teic pašvaldības aģentūras «Pilsētsaimniecība» Projektu nodaļas vadītāja Daina Done. Šogad līdztekus ierastajiem zvaigžņu lokiem, kas izgaismo gaisa tiltu un Pasta ielu, pilsētā būs vērojamas līdz šim neredzētas dekorācijas. Tās uzstāda šonedēļ, taču īsi pirms Ziemassvētkiem noslēgsies arī Sv.Trīsvienības baznīcas torņa izrotāšana.

«Šoreiz pilsētā vēlējāmies radīt mazliet romantiskāku noskaņu, tieši tādēļ rotāšanai izvēlētas askētiskas konstrukcijas – apgaismes stabus Loka maģistrālē rotās zvaigžņu puķe, tiltus pār Driksu un Lielupi izgaismo apelsīnu koki, savukārt Akadēmijas un Satiksmes ielā dekorācijas būs efejas zaru formā,» skaidro D.Done.

Lai, rotājot pilsētu, ievērotu vienotu kompozīciju, Sv.Trīsvienības baznīcas torņa rotājums vizuāli sasauksies ar efejas zariem Akadēmijas ielā. Izrotāta tiks arī domes ēka. Jāpiebilst, ka torņa rotājumu konstrukcijas ir ļoti sarežģīti izveidojamas, tādēļ tas rotu iegūs vien īsi pirms svētkiem. Pilsētā jau iedegtas arī četras egles dažādās vietās.

Konkursā par Ziemassvētku noformējumu uzvarēja SIA «Studio des fetes Latvija». Kopumā šim mērķim atvēlēti 32 979,82 lati.

Vēl otrdien speciālisti pārliecinājās par galvenās pilsētas egles svētku rotu, lai jau šovakar varētu to svinīgi iedegt.

Foto: Ivars Veiliņš

Būs vienota rinda bērnudārzos

■ Kristīne Langenfelde

Jau no nākamā gada mazo jelgavnieku vecākiem vairs nenāksies apmeklēt vairākas pirmsskolas izglītības iestādes, lai reģistrētu savu bērnu kādā no pilsētas bērnudārzos – domes deputāti pagājušajā nedēļā nolēma izveidot vienotu reģistrēšanas un uzņemšanas kārtību pirmsskolas izglītības iestādēs.

Jelgavas Izglītības pārvaldes vadītāja Gunta Auza uzsver, ka tas būtiski atvieglos vecāku uzdevu-

mu. «Ja līdz šim vecāki visbiežāk apmeklēja vairākus bērnudārzus, bija spiesti saskaņot pieņemšanas laikus pie iestādes vadītāja un tad vēl, lai būtu pilnīgi droši, ka vieta bērnam pirmsskolas izglītības iestādē atradīsies, pieteica bērnu vienlaikus vairākās iestādēs, no nākamā gada pietiks ar to, ka vecāki dosies uz pašvaldības Dzīvesvietas deklarēšanas sektoru un aizpildīs pieteikuma anketu.»

Viens no iemesliem vienotas rindas izveidei ir tas, ka šobrīd faktiski ir ļoti sarežģīti noteikt, cik tieši mazuļu gaida rindā, lai tiktu uzņemti bērnudārzā, jo visbiežāk vecāki nodrošinoties piesaka bērnu divās, trīs un pat piecās pirmsskolas izglītības ies-

tādēs. Tāpēc šāda reģistrēšanas kārtība kropļo reālo situāciju – ja reģistrs ir katrai iestādei atsevišķi, tad kopainu par pilsētu redzēt ik dienas ir grūti.

Jaunā kārtība, kas stāsies spēkā no 1. janvāra, paredz, ka bērnu pieteikšana reģistrācijai pirmsskolas izglītības iestādē notiek pašvaldības Dzīvesvietas deklarēšanas sektorā domes ēkas 1. stāvā. Piesakot bērnu, vecākiem, uzrādot bērna dzimšanas apliecību un vecāka/aizbildņa personu apliecinošu dokumentu, būs jāaizpilda reģistrācijas pieteikums, norādot vienu vēlamu iestādi, apmācības valodu un laiku (gadu), kad nepieciešama vieta bērnudārzā.

Līdz ar to bērns būs uzņemts rindā, un, tiklīdz būs brīva vieta izraudzītajā bērnudārzā, vecāki laicīgi tiks informēti. Tāpat vecāki tiks informēti, ja, pienākot bērna rindai, vieta būs atbrīvojusies kādā citā pašvaldības pirmsskolas izglītības iestādē. Tad vecāki varēs izlemt – laist bērnu šajā «dārziņā» vai gaidīt, kamēr vieta atbrīvosies viņu izraudzītajā. Jāpiebilst, ka vecākiem laika gaitā ir tiesības mainīt pieteikumā norādīto vēlamu iestādi, saglabājot bērna rindas kārtas numuru, kā arī atsaukt pieteikumu, iesniedzot attiecīgu iesniegumu Dzīvesvietas deklarēšanas sektorā.

(Turpinājums 3.lpp.)

Atklās autorūpnīcas pirmo kārtu

Jelgavas pašvaldībai jau otrais «Ābols»

■ Sintija Čepanone

Jau otro gadu pēc kārtas Jelgava saņēmusi Vides ministrijas balvu «Ābols», kas apliecina pašvaldības ieguldījumu vides aizsardzībā.

Vides ministrijas balvai Jelgavas pašvaldība pieteica jau realizētus un pašlaik realizējamus vides infrastruktūras un dabas aizsardzības projektus. Ar tiem pašvaldība izpelnījās konkursa komisijas atzinību un ieguva 1. vietu republikas nozīmes pilsētu pašvaldību grupā, saņemot naudas balvu 20 000 latu apmērā.

Izvērtēšanai tika iesniegti 30 pabeigti projekti un 16 projekti, kas pašlaik tiek realizēti. No pabeigtajiem kā būtiskākie minami «Pārrobežu sadarbības iniciatīva krīzes vadības sistēmas un sabiedriskās drošības veidošanai Latvijas un Lietuvas kaimiņu reģionos», «Dalītās atkritumu vākšanas punktu izveide Jelgavas pilsētā», «Lietusūdens integrētās vadības sistēmas izveide

Lielupes baseina pilsētās», «Plūdu draudu modelēšana Jelgavas pilsētas teritorijai», «Palienu pļavu atjaunošana Eiropas sugām un biotopiem», kā arī Uzvaras parka labiekārtošanas 2. kārtā, Ozolskvēra rekonstrukcijas 2. kārtā, vairāku pilsētas izglītības iestāžu un sabiedrisko ēku energoefektivitātes paaugstināšana.

Pie pašlaik realizējamajiem projektiem var minēt Daudzfunkcionāla atbalsta centra izveidi bērniem ar īpašām vajadzībām Jelgavas bērnu un jauniešu centra «Junda» nometnē «Ledīņi», projektus «Kanalizācijas sistēmas modeļa izstrāde Jelgavā» un «Zemgales reģionālās enerģijas aģentūras izveide enerģijas vadības un efektivitātes atbalstīšanai Zemgales reģiona pašvaldībās», kā arī pilsētas siltumtīklu renovācija 4,2 kilometru garumā.

(Turpinājums 3.lpp.)

Līdz ar Vides ministrijas balvu «Ābols» pašvaldība saņēma arī naudas balvu 20 000 latu apmērā.

«Cukurfabrikā varēja izdzīvot, bet...»

■ Kristīne Langenfelde

Bijušais Jelgavas Cukurfabrikas vadītājs Harijs Veģeris, aicināts uz sarunu, sākumā vien īsi nosaka: «Nezinu, vai tur kas sanāks. Ja godīgi, tad es šobrīd cukurfabrikai pat braucū garām ar likumu – nu negribas man skatīties, kā tur viss tiek saplosīts gabalos. Tas viss jau nemaz tik viegli nav nācis, lai tā beigtos. Ja man jautā, vai šāds iznākums bija neizbēgams, – domāju, ka nē.»

Izrādās, ka tas, kas no malas gadiem šķita veiksmīgs bizness, patiesībā jau labu laiku uzņēmuma vadībai radījis ne mazums galvassāpju. H. Veģeris atceras, ka jau deviņdesmito gadu beigās lūdzis izstrādāt pētījumu par Jelgavas Cukurfabrikas nākotni, stabilitāti. Analīze tapa ekonomikas zinātnieku doktora Andra Miglava vadībā, un jau tolaik secinājums bijis viens: Latvijā var izdzīvot tikai spēcīga cukurfabrikā.

Secinājumi bija, bet reakcija nesekoja?

Diemžēl spert kādus izšķirošus soļus šai virzienā neviens neuzdrīkstējās. Nu kā tu pieņemsi lēmumu, ka Liepājas Cukurfabrikā jālikvidē? Tie taču arī ir cilvēki, darbinieki, viņu labklājība... Bet tajā pašā laikā Jelgavas fabrika bija sasniegusi to posmu, kad bija skaidrs – bez pārmaiņām nākotnes nav. Mums vienkārši kļuva par šauru, bet attīstīties nevarējām. Pasaulē un Eiropā tehnoloģijas strauji mainījās, jaudas tika kāpinātas, un mēs pat vairs nevarējām iegādāties jaunas iekārtas – tās vienkārši bija par lielu mūsu apgrīzējiem. Nācās meklēt pa šrotiem, kaut kā izlidzēt... Cik ilgi tad tā var eksistēt? Tur taču katram ir skaidrs, ka bija jāspēr nākamais solis – jāaug līdzī prasiņām, vismaz divas reizes jākāpina jauda.

Pietrūka politiskās atbildības?

Jā, bez skaidra valdības atbalsta te nekas nevarēja notikt – valdībai skaidri bija jāpasaka: mums ir vajadzīga cukurrūpniecība un, lai to saglabātu, Latvijā turpmāk jāattīsta viena fabrika. Laikam jau tiesām pietrūka tās politiskās gribas skatīt visu kontekstā, nevis domāt, kādas sekas radīsies, ja Liepāja zaudēs savu ražotni. Neapšaubāmi, tas nebūtu viegli, ciestu cilvēki, cilvēki cieš vienmēr, un, kā likums, tie mazīnie – vienkāršie strādnieki.

Es jau mēģināju spert kādu soli tai virzienā, un varbūt tieši tāpēc mani arī atlaida...

Tad nu sanāk, ka jau tobrīd,

Pavisam drīz no Jelgavas Cukurfabrikas nākotnei paliks vien vēstures liecības. Un arī to varētu nebūt, ja deviņdesmito gadu sākumā tā laika cukurfabrikas vadītājs Harijs Veģeris nebūtu pieņēmis lēmumu par cukurfabrikas muzeja izveidi. «Neatceros – Leņina vai Sarkanā istaba tā toreiz bija. Sākās pārmaiņu laiki, un šo istabu likvidējām. Kad sākām krāmēt, starp sarkanajiem karogiem un Maskavas goda rakstiem atrādām arī daudz dažādu citu liecību par fabriku, pat Ulmaņa laikos. Tā nu šo istabu pārvērtām par muzeju. Tagad dzirdu, ka, neskatoties uz rūpnīcas likvidēšanu, liecības tomēr tiek saglabātas. Patīkami,» neslēpj bijušais cukurfabrikas vadītājs Harijs Veģeris.

nedomājot globāli, bet lokāli, tika pārvilkta svītra Latvijas cukurrūpniecībai?

Tā nu tas ir. Tas notika jau pirms Eiropas un tās cukura tirgus reformas. Arī šā brīža rūpnīcas vadībai pilnībā pārņemta nekompetenci es nevaru, jo arī viņi bez valdības atbalsta citādi, visticamāk, rīkoties nespēja. Jau pašos pamatos viss bija iekārtots, maigi sakot, dīvanā. Ziniet, kāds bija jebkura ārzemnieka pirmais jautājums, kad viņš ieradās mūsu fabrikā? «Kur ir jūsu biešu audzētāji?» Kā lai paskaidro, ka zemnieks tepat no Bauskas savas bietes neved uz Jelgavu, bet nodod Liepājas fabrikai? Tam nav loģiska izskaidrojuma... Bet arī šis jautājums valdībai šķita par smagu, lai to risinātu. Es atkal mēģināju, bet man sadeva pa pakausi... Man jau visu ko ir *piesējuši* – pat Jēkabpils cukurfabrikas nogremdēšanu... Muļķības...

Jūs ieminējāties, ka cukurfabrikā jums ne tuvu nebija tikai darba vieta.

Patiesi – cukurfabrikā man nozīmēja daudz vairāk par vietu, kur pelnīt naudu, un varbūt tieši tāpēc arī nevaru samierināties ar to, ka šobrīd tas viss tiek izpostīts.

Savulaik jūs to pierādījāt, stājoties pretī angļu kompānijai «Ed & F MAN Sugar Ltd», kas cerēja bez lieliem pūliņiem iegūt cukurfabriku savā īpašumā. Kā tas toreiz izdevās?

Tā nebija viegla cīņa. Bet man gribas teikt, ka es vienkārši biju gudrāks. Nē, nē – nepārprotiet

mani, viņi tur bija tādi, kas Kembrīdžu beigusi, bet mans trumpis bija tas, ka es pārzināju vietējo mentalitāti. Jā, to cīņu mēs uzvarējām – viņi dabūja akcijas, bet pie varas netika, spējām noturēties. Taču ko tas deva? – varbūt par dažiem gadiem paildzinājām fabrikas mūžu. Tagad ieradās dāpi un savu panāca. Un nevajag tikai teikt, ka tagad zemniekiem grūti vai uzņēmējam smagi – bijušajiem audzētājiem iet labi: Eiropas nauda pilnas kabatas, fabrikantiem vēl pilnāki portfeli. Par smagumu var runāt tikai valsts līmenī – mēs esam pazaudējuši pašu ražotu preci 30 miljonu latu vērtībā, kas tagad ik gadu būs jāimportē. Bet šķiet, ka pagaidām par to galva nevienam nesāp. Pirmās Latvijas laikā bija tāds lozungs: «Saražosim paši» – tas laikam ir zudis uz neatgriešanos. Nezinu, vai daudzi to zina, bet Jelgavas Cukurfabrikai jau reiz bija ļoti smagi laiki – Ulmaņlaikā fabrika gandrīz nogāja pa burbuli, bet toreiz valdība rīkojās un pieņēma lēmumu rūpnīcu nacionalizēt. Šoreiz valsts atbalsta nebija.

Tad jūs nepiekrītat izskanējušai frāzei par to, ka jau līdz ar iestāšanos Eiropas Savienībā bija skaidrs, ka Latvijā cukura rūpniecību likvidēs?

Nu es gan neteiktu, ka tas atbilst patiesībai – brīdī, kad stājāmies ES, nekas vēl nebija skaidrs: nedz par subsidiem, nedz cukurim. Daudz lielāka loma tie bija jau visam iepriekšminētajam. Pretējā gadījumā – kāpēc tad lietuviešiem izdevās saglabāt

savu cukura rūpniecību? Ziniet, es pabiju viņu fabrikās pirms septiņiem astoņiem gadiem, un tās bija krietni atpalikušākas par mūšējo.

Un tagad tajā pašā fabrikā fasē mūsu cukuru...

Tā nu tas ir. Un tas tikai apliecina, ka arī mēs varējām panākt savu, ja vien kāds to patiesi būtu gribējis.

Jūs joprojām dodat priekšroku Jelgavas cukuram?

Ziniet, jā.

Un pat neraugoties uz to, ka arvien biežāk izskan bažas, vai tik tiešām tas joprojām ir Jelgavā ražotais cukurs, kas mūsu paciņās sabērsts?

Protams, es nevaru galvot, kas šajās paciņās sabērsts, – zinu tikpat, cik citi patērētāji: dāpi nopirka mūsu brendu, visu saražoto cukuru un tagad tirgo to līdz pēdējai paciņai, lai vēlāk jau ar apvienoto preču zīmi sāktu pārdot pašu ražoto cukuru. Taču es gribu teikt, ka arī no leišos ražotā cukura nav jābaidās.

Bet Jelgavas cukuram tomēr bija tāda sava pamatīga kvalitātes zīme. Ne velti saimnieces pukojās, kad ar ievesto zaptē burkas sprāga...

Jā, jā, un kandža nerūga... Bet te jau ir cits konteksts – tolaik Latvijas tirgū ieplūda liels daudzums nezināmas izcelsmes cukura, kas tad arī radīja šo situāciju. Atceros – pat mēs reiz saņēmām no piegādātāja jēlcukuru, kas vizuāli uz mata izskatījās kā parastais smalkais cukurs: ņem tik ber paciņās un tirgo... Un, ja šitā kāds arī

izdarīja... Nav brīnums, ka tolaik visādas kvalitātes cukurs nonāca uz mūsu galda. Viens tāds *kovbojs*, kas domāja tikai par peļņu, nevis to, kā produkciju pārdot ilgtermiņā, to mierīgi varēja īstenot. Cita lieta ir cukurs, kas oficiāli tiek ieviests no Eiropas un atbilst tās standartam – tam ir arī kvalitāte. Tāpēc es vēlreiz uzsveru, ka par Eiropā ražota cukura kvalitāti nevajadzētu šaubīties.

Bet tomēr Jelgavas cukura brends šķita pievilcīgs, lai par to izdotu naudu un varētu saukt par savu.

Ne par velti mēs ilgus gadus pie tā strādājām – radījām gan dizainu, gan augstu kvalitāti. Lai gan nevar jau teikt – pēdējos gados arī Liepāja pievilka savu kvalitāti.

Sanāk, ka arī šodien mums tas secinājums tāds gaužām vienkāršs – varēja, bet negribēja; neražojam, bet importējam... Kā jums šķiet, kam nākotnē būtu istā vieta tur, kur šobrīd pilnā sparā rit cukurfabrikas demontāža?

Kam tur būtu istā vieta? Hmm... Visticamāk, kādai ražotnei. Esmu dzirdējis par dažādām vīzijām – tostarp arī tādu kā rekreācijas zonu, taču nedomāju, ka tur kādu dižu atpūtas vietu var ierīkot vai, vēl trakāk, dzīvojamo masīvu. Padomājiet, cik tuvu tur atrodas dzelzceļa tilts! Vai jūs zināt, cik briesmīgi tas grab, kad pāri brauc vilciens? It sevišķi jau tādā klusā laikā... Manuprāt, noteikti nebūtu prātīgi tur mājas būvēt un sludināt kā tādu mierīgu dzīvojamo zonu.

Pilsētnieks vērtē

Vai jūtat, ka krītas patēriņa preču cenas?

Anatolijs Šolokovs, autobusa vadītājs:

– Protams, ka tas ir jūtams. Pirmkārt, par ko liels prieks, lētāka kļuvis degviela, otrkārt, nedaudz lētākas palikušas arī atsevišķas pārtikas preces. To esmu pamanījis, un tas ir ļoti labi. Labprāt vēlētos, lai samazinātos arī komunālo maksājumu apjomi, īpaši par gāzi un elektrību.

Valentīna Mankuse, pensionāre:

– Es gan neiektu, ka cenas krīt, piemēram, piens, kuru pārku, jau gadu maksā 35 santimus. Manuprāt, drīzāk veikalos kļūvis vairāk preču ar atlaidēm. Ja to var nosaukt par cenu krišanu, tad tā ir. Redzot veikalā tik daudz cenu zīmju par akcijas precēm, jūtamies kā nocenoto preču veikalā – tas, šķiet, nozīmē, ka cenas tomēr kritīsies.

Ainārs, mežsaimnieks:

– Esmu pamanījis tikai to, ka ir daudz vairāk akcijas preču un dažādas izpārdošanas. Turklāt akcijas piemērotas ne tikai atsevišķām pārtikas precēm, bet arī mēbelēm un drēbēm. Īpaši tas jūtams mēbeļu veikalos, jo dod pat 100 latu atlaidi. Var redzēt, ka arī viņiem sokas grūti.

Nīna, pensionāre:

– Es to tiešām nejūtu. Izdzīvot ar tik mazu pensiju tik un tā ir grūti. Iespējams, ka cenas samazinājušās glauņām precēm, taču ne pārtikai. Gaļa dārga, zivis arī. Viss maksā tikpat, cik maksājis, turklāt vēl augusi maksa par komunālajiem pakalpojumiem, īpaši par gāzi un elektrību.

Jasmina, auklīte bērnam:

– Tieši otrādi – man šķiet, ka cenas visam ir augušas. Man kā mammai gribētos, lai nedaudz sarūķētu bērnu preču cenas, kas tiešām ir pārdabiskas. Noteikti kādi atvieglojumi vajadzīgi arī veciem cilvēkiem.

«Jelgavas Vēstnesis»
Metiens – 28000 eks.
Iznāk ceturtdienās
Reģistrācijas apliecības
nr. 000703171

Izdevējs: «Zemgales INFO»
Adrese: Pasta iela 47 – 214,
Jelgava, LV – 3001
Galvenā redaktore:
Kristīne Langenfelde
Redakcija: tālr. 63048801,
e-pasts: redakcija@zi.jelgava.lv
www.jelgavasvestnesis.lv
«Zemgales INFO» birojs
tālr./fakss: 63048800,
e-pasts: birojs@zi.jelgava.lv
Iespējamais: SIA «Rene pluss»

© Pārpublicēšanas gadījumā atsaucē uz «Jelgavas Vēstnesi» obligāta.
Par sludinājumu un paziņojumu saturu
atbild to iesniedzējs.

Skaitļi runā

Sporta aktivitātēs iesaistītie jelgavnieki sadalījumā pa sporta veidiem 2007. gadā

Airēšana
177

Basketbols
235

Cīņas sports
330

Hokejs
200

Peldēšana
339

Tehniskie sporta veidi
147

Studentu sports
1500

Atlētikas
169

Bokss
88

Futbols
300

Karatē
228

Šahs
125

Vieglatlētika
70

Citi sporta veidi
2122

Avots: Jelgavas pašvaldības informācija

Atklās rūpnīcas pirmo kārtu

(No 1.lpp.)

Rūpnīcu būvē par Maskavas valdības piešķirtajiem līdzekļiem. Tas projektu ļauj īstenot, neizmantojot kredītresursus. A.Krūze apliecina, ka nepieciešamais finansējums ir jau atvēlēts un nav pamata uztraukties par iecerēs aizkavēšanos. Rūpnīcas katlu māja un noliktavu korpusi ir jau uzbūvēti. Pašlaik turpinās administratīvā un ražošanas korpusa būvniecība, tos ekspluatācijā paredzēts nodot nākamā gada otrajā pusē. Rūpnīca darbu ar pilnu jaudu sāksot 2009. gada beigās. Iecerēts, ka gadā tajā sarāžos 2000 vieglās kravas automašīnas un komunālās tehnikas vienības. Rūpnīcā nodarbinās 200 cilvēku.

«Jelgavas Vēstnesis» jau rakstīja, ka Latvijas un Krievijas kopuzņēmums «Amo Plant» izveidots 2005. gadā kravas automašīnu ražotnes attīstībai. Uzņēmuma akcionāri ir Jelgavas pašvaldība, Maskavas valdība un uzņēmums «Ferrus».

Pašvaldībai jau otrs «Ābols»

(No 1.lpp.)

Jelgavas domes priekšsēdētājs Andris Rāviņš ir gandarīts, ka pašvaldības darbs tiek atzīnīgi novērtēts jau otro gadu pēc kārtas: «Komisijas atzinība norāda, ka Jelgavas pašvaldība ilgtermiņā domā, kā saglabāt apkārtni vidi, padarīt to sakārtotu un mūdienu prasībām atbilstošu.»

«Ābols» ir kā atskats uz paveikto, iespēja arī pašiem novērtēt darbu, kas ieguldīts vides aizsardzībā», piebilst Jelgavas pašvaldības Attīstības plānošanas sektora galvenā speciāliste vides politikas jautājumos Solvīna Lūriņa.

Vides ministrijas rīkotā konkursa mērķis ir izteikt atzinību pašvaldībām, kuras visaktīvāk atbalsta valsts politikai vides sakārtošanā, realizējot vides infrastruktūras attīstības vai dabas aizsardzības projektus, sekmējot sabiedrības informētību un izpratni par ilgtspējīgas attīstības nepieciešamību.

Jāpiebilst, ka «Ābolu» Jelgavas pašvaldība saņēmusi jau otro gadu pēc kārtas – arī pērņ tai piešķirta pirmā vieta un naudas balva 10 000 latu apmērā.

S.Lūriņa norāda, ka minētā summa apgūta plūdu datu apkopošanai. «Šo naudu varēja apgūt, realizējot kādu projektu vides jomā, un pašvaldība nolēma veikt plūdu datu apkopšanu. Projekts noslēdzās šovasar», paskaidro S.Lūriņa.

Pašlaik vēl nav izlemts, kāds projekts tiks realizēts par šogad piešķirtu naudas balvu 20 000 latu.

Pašvaldību atsaucība konkursam šogad bija liela, pavisam gada balvai pieteicās 55 pašvaldības no visas Latvijas – gan tās, kas konkursā piedalās gadu no gada, gan tās, kas pieteikušās pirmo reizi.

Pārlicinās par darbu kvalitāti Brīvības bulvārī

■ *Sintija Čepanone*

Jau 16. novembrī ekspluatācijā vajadzēja nodot rekonstruēto Brīvības bulvāri, taču pašvaldība, novērtējot firmas «Union Asphalt-technic» darbu, atklājusī virkni nepilnību un objektu pagaidām ekspluatācijā nepieņem, tā nodošanas termiņu pagarinot līdz 1. jūnijam.

«Saskaņā ar līgumu Brīvības bulvāra rekonstrukcija bija jāpabeidz novembrī, taču, lai visu varētu paveikt kvalitatīvi, termiņš pagarināts līdz 1. jūnijam,» situāciju skaidro «Pilsēt-saimniecības» direktors Andrejs Baļčūns, piebilstot, ka šobrīd arī nepiemērota laika apstākļu dēļ nebūtu lietderīgi, piemēram, sēt zālienu vai uz asfalta klāt krāsojumu ar termoplastu. Tāpēc pašlaik ir tehnoloģiskā pauze, kas speciālistiem arī ļauj pamatīgāk pārlicināties par uzklātā asfalta seguma kvalitāti. A.Baļčūns stāsta, ka pirms tehnoloģiskās pauzes speciālisti sastādīja defektu aktu.

Atklātās nepilnības rekonstruētājā ielā darba veicējiem jānovērš līdz pavasarim, kad speciālisti vēlreiz pārbaudīs paveiktā darba kvalitāti. «Tad arī varēsim pārlicināties, kā iela «pārziemojusi». Līdz šim esam konstatējuši vairākus defektus, piemēram, vietām netiek novadīts lietussūdens. Savukārt pašlaik turpinās seguma kvalitātes pārbaudes – speciālisti, izurbjot asfalta paraugus, tos nogādā laboratorijā, lai vēlreiz pārlicinātos par asfalta kvalitāti – biežumu, sablīvējumu, porainību, to, kā ielas seguma konstrukcija noblīvējusies,» tā A.Baļčūns.

Kā atzīst pašvaldības izpilddirektors Vilis Levcenoks, pašvaldība jau vairākkārt uzņēmējam bija aizradījusi, ka šajā objektā darba vadītājs darbu organizē neapmierinoši, un pašvaldība pieprasīja to uzlabot.

Pamatdarbi Brīvības bulvārī tika pabeigti 16. novembrī. «Jāņem vērā, ka projekta realizācijas laikā tika veiktas arī vairākas korekcijas, kas bija viens no iemesliem, kāpēc objekta pieņemšana aizkavējās. Pēc rūgtās pieredzes Rūpniecības un Viskaļu ielā, kad pēc asfalta seguma uzklāšanas plīsa ūdensvadus, Brīvības bulvārī ūdensvadus tika nomainīti ielas rekonstrukcijas laikā, tad arī izbūvēta siltumtrase. Pateicoties iedzīvotāju ierosinājumiem, tika mainīta arī autobusu pieturas atrašanās vieta un veiktas citas korekcijas,» direktors apliecina, ka visas pretenzijas tika izskatītas un izvērtētas iespējas saskaņā ar tām veikt uzlabojumus.

Darbu veicējs ir SIA «Union Asphalttechnic», un arī firmas izpilddirektors Juris Krievs atzīst, ka defekti ir un tie tiks novērsti. «Neuzskatu, ka šajā gadījumā pašvaldība mums piekasās – viņi ir pasūtītāji un, protams, uzrauga, lai darbs būtu paveikts visaugstākajā līmenī. Galveno

Kaut arī satiksme Brīvības bulvārī ir atjaunota, objekts pēc rekonstrukcijas vēl nav pieņemts – pašlaik, tehnoloģiskās pauzes laikā, speciālisti apzina paveiktā kvalitāti, lai darbu veicējs varētu novērst atklātos defektus. Foto: Ivars Veiliņš

darbu veicējs ir SIA «Union Asphalttechnic», un arī firmas izpilddirektors Juris Krievs atzīst, ka defekti ir un tie tiks novērsti. «Neuzskatu, ka šajā gadījumā pašvaldība mums piekasās – viņi ir pasūtītāji un, protams, uzrauga, lai darbs būtu paveikts visaugstākajā līmenī. Galveno

darbu veicējs ir SIA «Union Asphalttechnic», un arī firmas izpilddirektors Juris Krievs atzīst, ka defekti ir un tie tiks novērsti. «Neuzskatu, ka šajā gadījumā pašvaldība mums piekasās – viņi ir pasūtītāji un, protams, uzrauga, lai darbs būtu paveikts visaugstākajā līmenī. Galveno

darbu veicējs ir SIA «Union Asphalttechnic», un arī firmas izpilddirektors Juris Krievs atzīst, ka defekti ir un tie tiks novērsti. «Neuzskatu, ka šajā gadījumā pašvaldība mums piekasās – viņi ir pasūtītāji un, protams, uzrauga, lai darbs būtu paveikts visaugstākajā līmenī. Galveno

Viena rinda bērnu dzimstuvēs

(No 1.lpp.)

Pienākot rindai, Izglītības pārvalde rakstiski informē bērna vecākus par uzņemšanu iestādē, norādot, kādi dokumenti jāiesniedz. Ja vecāki 30 dienu laikā nav iestādē iesnieguši noteiktos dokumentus, tad Izglītības pārvalde pieņem lēmumu un paziņo par bērna rindas kārtas numura zaudēšanu un izslēgšanu no reģistra.

Tāpat Izglītības pārvalde ir tiesīga sešu mēnešu laikā no vecāku iesnieguma saņemšanas brīža pieņemt lēmumu par uzņemšanu pirmsskolas iestādē ārpus kārtas:

- LR normatīvajos aktos noteikto kategoriju darbinieku bērņus;
- Jelgavas pašvaldības izglītības iestāžu pedagogisko darbinieku bērņus;
- konkrētās iestādes darbinieku bērņus uz darba tiesisko attiecību nodibināšanas laiku;
- bērņus, kuriem ar Izglītības pārvaldes Pedagoģiski – medicīniskās komisijas atzinumu specialās programmas apguve nomainīta ar vispārējo pirmsskolas izglītības programmu;
- bērņus, kuru dzīvesvieta ir deklarēta Jelgavas pašvaldības administratīvajā teritorijā.

Jaunajai kārtībai ir paredzēti arī pārejas noteikumi. Tie nosaka, ka līdz 2008. gada 30. decembrim iepriekš reģistrēto bērņu pieteikumi tiek ievadīti pašvaldības reģistrā atbilstoši

faktiskajiem rindas kārtas numuriem.

Vecākiem, kuru bērni jau reģistrēti rindā līdz šā gada 30. decembrim, jāveic pieteikumu pārreģistrācija, personīgi ierodoties Jelgavas pašvaldības Dzīvesvietas deklarēšanas sektorā pēc sastādītā pārreģistrācijas grafika:

2003. un 2004. gadā dzimušie bērni – 5.01. – 31.01.2009.
2005. un 2006. gadā dzimušie bērni – 2.02. – 28.02.2009.
2007. un 2008. gadā dzimušie bērni – 2.03. – 31.03.2009.

Ja vecāki norādītajā termiņā nav veikuši pieteikuma pārreģistrāciju, tad Izglītības pārvalde pieņem lēmumu un paziņo par pieteikuma izslēgšanu no reģistra.

Dome nolēma, ka šis reģistrs, sākot no nākamā gada 1. septembra, tiks publicēts elektroniskā veidā reizi ceturksnī, ja šim mērķim tiks rasts finansējums.

Jāpiebilst, ka vecākiem ir iespēja izvēlēties arī pilsētas privātos bērnu dzimstuvēs, vienlaikus nezaudējot savu rindu uz pašvaldības pirmsskolas izglītības iestādi. Patlaban pilsētā ir ap 100 brīvu vietu četros privātajos bērnu dzimstuvēs: «Pūčukā» – 10 vietas grupā ar krievu mācību valodu; «Saulītes Rakaros» – 22 vietas ar latviešu mācību valodu; «Alfā» – 28 vietas ar latviešu mācību valodu; «Pilādzīti» – 22 vietas ar krievu mācību valodu, 24 vietas ar latviešu mācību valodu.

Prezentēs «Basketbolu Jelgavā»

■ *Ritma Gaidamoviča*

Iznākusi Jelgavas Sporta servisa centra veidota grāmata «Basketbols Jelgavā». Tā izdota 2500 eksemplāros, no kuriem aptuveni 50 tiks dāvināti grāmatas veidotājiem, daļu saņems skolu, pilsētas un arī rajona bibliotēkas. Bet jelgavnieki to par ziedojumiem varēs iegādāties 6. decembrī pulksten 17.15 grāmatas prezentācijas laikā Jelgavas Sporta hallē.

Sporta servisa centra direktors Juris Kaminskis stāsta, ka grāmata par basketbolu ir jau ceturgtā, kurā atklātas kāda sporta veida tradīcijas un panākumi mūsu pilsētā, un arī šoreiz tās autors ir ilggadējais sporta treneris Aleksandrs Balss. Pirmā grāmata, kuru veidoja A.Balss, atklāja vieglatlētikas attīstību pilsētā, otrā – peldēšanas, savukārt trešā – smaiļošanas.

«Grāmatas dāvināsim katrai skolas bibliotēkai, lai arī skolēni varētu izlasīt, kā Jelgavā attīstījies viens no šobrīd populārākajiem sporta veidiem – basketbols. Interesentiem tās būs pieejamas pilsētu un rajonu bibliotēkās, bet jelgavnieki to par ziedojumiem basketbola attīstībai varēs saņemt sestdienas vakarā pie Sporta halle administrātora,» tā J.Kaminskis.

Uz grāmatas prezentāciju aicināti ne tikai tās veidotāji, bet visi interesenti un basketbola līdzjutēji. Jāpiemin, ka prezentācijas laikā klātesošajiem būs iespēja ne tikai tikties ar dažiem grāmatas «varoņiem», bet arī piedalīties sportiskās aktivitātēs un veiksmes gadījumā balvu saņemt jauno grāmatu.

Direktors atzīst, ka pilsētā ir daudz sporta veidu, kuri pelnījuši savu grāmata – jau tagad iecerēts, ka pilsētā, un arī šoreiz tās autors ir ilggadējais sporta treneris Aleksandrs Balss. Pirmā grāmata, kuru veidoja A.Balss, atklāja vieglatlētikas attīstību pilsētā, otrā – peldēšanas, savukārt trešā – smaiļošanas.

■ *Iši*
Iespēju bez maksas noskaitrot cukura un holesterīna līmeni asinīs pagājušajā sestdienā poliklinikā izmantojuši 238 cilvēki. Poliklinikas galvenā māsa Baiba Plāse atzīst, ka tas ir rekordliels skaits, pērņ šādu iespēju izmantojuši tikai 80 cilvēki. «Esam ļoti gandarīti, ka cilvēki rūpējas par savu veselību un, neskatoties uz agro celšanos, brokastu neēšanu un garo rindu, tomēr to izstāvēja un sagaidīja rezultātus,» tā B.Plāse. No visiem pacientiem 21 konstatēts paaugstināts cukura līmenis, tas gan nenozīmē, ka viņiem ir cukura diabēts, iespējams, cilvēks iepriekšējā vakarā ēdis vienoģas vai no rīta steigā iedzēris saldu tēju vai ko citu saldu. Taču lielākajai daļai pacientu analīžu rezultāti uzrāda paaugstinātu holesterīna līmeni. «Šie ir ekspresdati, kas uzreiz nenosaka diagnozi, bet gan dod mājienu, ka cilvēkam jāinteresējas pie speciālistiem,» tā galvenā māsa. Mediķi informē, ka šāda akcija tiks atkārtota pēc pusgada.

■ Tiek remontēta Jelgavas pils pagalma lielā uzbrauktuve. Remontu veic drošības uzlabošanas nolūkos, lai nostiprinātu zem uzbrauktuves esošās nestabilās konstrukcijas.

Foto: Ivars Veiliņš

«Lielajai uzbrauktuvei ir jānostiprina būvkonstrukcijas, kuras kļuvas neapmierinošas un drošības apsvērumu dēļ vairs nav izmantojamas,» norāda LLU direktors Andrejs Garančs. Kopējās remonta izmaksas ir 28 969 latu, un to plānots pabeigt līdz gada beigām. «Protams, tas, kā remontdarbi veiksis, atkarīgs no vairākiem faktoriem, galvenokārt no laika apstākļiem,» skaidro LLU direktors. Uzbrauktuves remonts tieši tagad notiek tādēļ, ka pašreiz tam iespējams atvēlēt līdzekļus, kurus nākamgad būtu daudz sarežģītāk iegūt.

■ Bisenieka fonda valde informē, ka izvērtēti Bisenieka gara mantnieka 11 kandidāti un noteikts uzvarētājs. Plašākai auditorijai Bisenieka gara mantnieks tiks paziņots nākamajā trešdienā, 10. decembrī, pulksten 9 Latvijas Lauksaimniecības universitātes Ekonomikas fakultātes 308. auditorijā. Bisenieka fonda valde informē, ka šajā reizē dāvanas saņems arī labāko darbu autori.

■ *Piektdien, 5. decembrī, pulksten 11 Ģederta Eliasa Jelgavas Vēstures un mākslas muzeja notiks starptautiska zinātniskā konference «Muzejs un skola: teorija un prakse».* Gaidīti visi interesenti. Konferences mērķis ir apzināt iespējas izmantot muzeja resursus valodas, literatūras, vēstures un kultūras vēstures apguvē skolās. «Kā zināms, muzeja priekšmeti ir ne tikai vēstures liecība, tie ir arī nozīmīgs izziņas avots gan izglītībā, gan zinātnē, gan citās jomās, tāpēc muzeja krājumā esošās mākslas vērtības var tikt izmantotas gan kā kulturoģiskais fons skolēnu un studentu redzesloka paplašināšanai, gan arī kā mācību satura komponenti kultūras kompetences attīstīšanai,» stāsta organizatore Marija Kaupere. Referātos tiks aplūktas muzeja un skolas, kā arī muzeja un augstskolas sadarbības iespējas. «Iepazīsimies arī ar muzeja resursu izmantošanas pieredzi un problēmām, kā arī atklāsim sadarbības vēlamās virzienus,» tā M.Kaupere.

Ritma Gaidamoviča

■ **Precizējums**
27. novembra laikraksta «Jelgavas Vēstnesis» publikācijā «Nakts dzīvi Jelgavā līdz šim «okupējuši» jaunieši» ieviesus neprecizitāte. Kroģis «Cepuri nost» strādā no pulksten 12 līdz 22, bet piektdienās un sestdienās līdz pulksten 24. Danči notiek sestdienas vakaros.

«Ceram, ka labdari būs»

■ **Sintija Čepanone**

lerasts, ka gada izskaņā cilvēki sasparojas labdarībai: kāds to gadu no gada dara aizpārliecības, nesavtīgi, nēko neprasot pretim, kādu aizkustinājis aicinājums palīdzēt, kādam ziedošana ir izdevīga, piemēram, publicitātes dēļ, vēl kādam varbūt šķiet, ka tādējādi vismaz daļēji iespējams izpirkt vienu otru «slikto darbu», kas tiši vai netiši sastrādāts... Kaut arī iemesli ir dažādi, rezultāts neapšaubāmi ir pozitīvs – materiālu palīdzību vai garīgu iepriecinājumu gūst tie, kuriem saviem spēkiem to varbūt tā arī nekad neizdotos panākt.

Tiesa gan – aizvien biežāk dzird runājam par saspringto ekonomisko situāciju valstī, kas, protams, ierobežo arī līdzekļus, ko varētu atlicināt labdarībai. Vai ekonomiskā krīze skārusi arī labdarību? To «Jelgavas Vēstnesis» centās izziņāt, aptaujājot organizācijas, kas ir tādi kā labo darbu «starpnieki». Kaut arī pašlaik gūtās atziņas vēl nepārsteidz – mūsu vidū labdaru netrūkst –, prognozes ir skarbas: krīze sāk «apgriezt spārnus» arī labdarībai.

Grūtībās atbalsta cits citu

Teju visu aptaujāto organizāciju pārstāvji ir vienprātīgi, ka pagaidām vēl pārāgrī spriest, cik atsaušīgi palīdzēt grūtīdējiem būs mūspuses uzņēmumi un privātpersonas – to varēs apjaust decembra vidū, kad, kā ierasts tuvāk Ziemassvētkiem, arī cilvēku sirdis kļūst atvērta labām domām un darbiem. Pašlaik pilsētā sāktas vien pāris akcijas, kuru mērķis ir labdarība, un jau pēc pirmajām dienām to rīkotāji ir pārsteigti par līdzcilvēku atsaušību. «Mūsu akcija, kuras laikā vācam ziedojumus Elejas bērnam, norit tikai otro nedēļu, taču jau tagad ziedojumu kastes pildās cita pēc citas», teic LLU Sociālo zinātnu

fakultātes Studentu pašpārvaldes vadītāja Linda Vovere. Salīdzinot ar pagājušo gadu, viņa atzīst, ka atsaušība ir ievērojami lielāka – studentu un mācībpeku aktivitāte ļauj cerēt uz krietni lielāku dāvanu «maisū», nekā tas bija pērn.

Arī Kristīne no Latvijas Sarkanā Krusta Jaunatnes Jelgavas nodaļas apliecinā, ka pagaidām sūdzieties par iedzīvotāju atsaušību ziedot būtu grēks. «Mēs ekonomisko krīzi šajā ziņā neizjūtam – cilvēkiem Latvijas Sarkanajā Krustā ir iespēja jebkurā laikā ziedot drēbes, naudu, un viņi izmanto šo iespēju, tādējādi mēs varam palīdzēt tiem, kam tas nepieciešams. Turklāt atsaušība ir liela, ne tikai tuvojošies Ziemassvētkiem, bet visa gada garumā», Kristīne atceras, ka, piemēram, augstā rīkotājā akcijā, kuras mērķis bija palīdzēt pirmklasniekiem nokomplektēt skolas somas, nepieciešamos līdzekļus izdevās savākt. «Mēs gājām pie cilvēkiem uz ielas un stāstījām par mūsu mērķi. Atteikumus saņēmām reti,» tā Kristīne, piebilstot gan, ka privātpersonas ziedo labprātāk.

Iveta Tīda no sieviešu biedrības «Harmonija» pārliecināta, ka labdarību ekonomiskā krīze «neonāvēs». Gluži pretēji – cilvēkiem grūtību brīžos ir tendence apvienoties, atbalstīt citam citu. To apliecinājuši arī labdarības akcija «Padalies», kuras laikā aicināja palīdzēt trūcīgo ģimeņu bērniem sagatavoties skolai. «Atsaušība bija necerēti liela,» viņa pauž pārliecību, ka kopā grūtīs laikus ir vieglāk pārdzīvot.

Privātie ziedo dāsnāki

Izrādās, privātpersonu ziedojumu kāpums un uzņēmēju kritums pamazām kļūst par tendenci. Turklāt, kā novērojusi lielo ģimeņu centra «Spiets» vadītāja Inese Pakrēse, lielākie atbalstītāji ir cilvēki, kuriem pašiem dzīvī neklājas viegli. «Parasti jau cilvēki neziedo milzīgas summas, bet gan mazumiņu, taču mēs par to esam pateicīgi. Laikam jau patiesi ir teiciens, ka paēdis nepaēdušu nesaprot,» tā I. Pakrēse, neslēpjot, ka vietējie uzņēmumi, kas sniedz palīdzību, ir saskaitāmi uz vienas

rokas pirkstiem, turklāt ar tiem sadarbība ir jau vairākus gadus. «Iespējams, ziedotāju nav kļuvis būtiski mazāk, taču situācija valstī ir tāda, ka krietni palielinās to loks, kam palīdzība nepieciešama, jo cilvēki zaudē darbu, nevar nodrošināt ģimeni, mīrinājumu meklē alkohola, un ķēdīte aiziet – līdzekļu, lai palīdzētu šādām ģimenēm, vajag aizvien vairāk,» atzīst kādas sabiedriskās organizācijas pārstāve.

Ekonomiskā krīze – arī atruna

Fakts, ka ekonomiskā krīze skar arī labdarību, vismaz cik tas attiecas uz uzņēmumiem, ir neapstrīdams. Tikai jājautā – vai tiešām kūtūrumā palīdzēt vainojama tikai kritiskā ekonomiskā situācija, jo, kā novērojušas vairākas organizācijas, krīze valstī ne vienam vien uzņēmumam ir vērā ņemama atruna ziedot līdzekļus labdarībai, un ar jaunu atbalstītāju piesaisti kļūst aizvien grūtāk. Turklāt šāda situācija raksturīga ne tikai Jelgavā, bet visā Latvijā.

Latvijas Bērnu fonda Jelgavas nodaļas vadītāja Silvija Melita Dālmāne novembra sākumā divdesmit vietējiem uzņēmējiem aizsūtījusi vēstules, aicinot iesaistīties Ziemassvētku priekā radīšanā bērniem. Šonedēļ vēl nebija saņemta neviena atbilde. «Es esmu optimiste – ceru, ka līdz ar Adventes laiku labdarībai sarosīsies arī firmas. Ja ne nauda, tad vismaz graudā palīdzēs,» tā S.M. Dālmāne. Tiesa gan – viņa pieļauj, ka atsaušība, salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem, varētu būt mazāka, turklāt kristies varētu arī ziedojumu apjoms. Latvijas Bērnu fonda viceprezidente Vaira Vucāne papildina, ka visticamāk, labdaru vidū paliks tie paši uzņēmēji, kas līdz šim ir aktīvi ziedojuši, taču «tiem, kas iepriekš nav nodarbojušies ar labdarību, ekonomiskā krīze kalpo par atrunu: ja agrāk atteikumu palīdzēt pamatoja ar to, ka tas neietilpst uzņēmuma plānos, tad tagad norāda, ka palīdzēt nevar ekonomiskās situācijas dēļ.»

«Pagaidām vēl pārāgrī spriest par izdaudzīnātās krīzes ietekmi uz labdarību, jo to nevaram pamatot ar mazumiņu materiāli atbalstot ģimenes, kuras esam apzinājuši. Ir svarīgi, lai šajā laikā, kad daudzi vērsti tikai uz sevi, savām interesēm, cilvēki nenocietinātos, jo tāda sabiedrība lemta bojāejai,» teic mācītāja Zigrīda Bušmeistere, aicinot atvērt savas sirdis labdarībai. «Dievs pieliks klāt tiem, kam pietrūks.»

dzīve» un kas Ziemassvētku laikā iepriecinās bērnus. Arī naudas daudzums ziedojumu kastītēs neesot būtiski sarucis.

«Ziedo» garīgumu

Taču labdarība izpaužas ne tikai naudā – tendences liecina, ka cilvēki, izvērtējot savas ierobežotās finansiālās iespējas, labprāt ziedo savu laiku. Proti, aizvien biežāk taustāmas lietas nomaina koncerti vai citādi kopā pavadīts laiks. «Labdarība pret mūsu cilvēkiem allaž vairāk izpaužas kā koncerti, teātra izrādes – tā ir bijis 99 gadījumos no 100. Jā, tikko pēc neatkarības atgūšanas mums ziedoja arī naudu, atbalstu esam saņēmuši arī no politiskajām partijām, bet pašlaik uzņēmēju atsaušība ir neliela. Un arī mēs viņiem palīdzību vairs īpaši nelūdzam – ir grūti lūgt, ja vairākkārt esi saņēmis atteikumu,» teic sociālā aprūpes centra «Jelgava» vadītāja vietniece Dzirna Jansone, piebilstot, ka aizvien biežāk uzņēmēji jautā, kāds viņam no labdarības labums, tomēr neaizdomājas, ka nelaime var piemēklēt iekšieni. Taču viņa augsti novērtē to cilvēku ieguldījumu, kas gādā, lai centra iemītnieki varētu baudīt kultūras programmu. «Šķiet, mēs ekonomisko krīzi tik ļoti neizjūtam kaut vai tā apsvēruma dēļ, ka daudziem ārpus centra nepietiek naudas, lai aizietu uz koncertu, bet pie mums brauc, piemēram, Gunārs Kalniņš ar gospeļu kori,» priecīga ir Dz. Jansone. Arī Jelgavas bērnu sociālās aprūpes centra vadītāja Maija Neilande pauž, ka «garīgā labdarība» sastopama biežāk. Tiesa gan – šogad arī tā gājusi mazumā. «Ja pērn mēs nevarējām saplānot laiku tā, lai uzņemtu visus viesus, tad šobrīd mums ir tikai trīs pietiekami jeb pasākumi bērniem,» tā M. Neilande, gan esot pārliecināta, ka labdari sarosīsies tuvāk Ziemassvētkiem.

«Ir labi, ka šajos grūtajos apstākļos neizžūst garīgas vērtības. Arī mūsu draudze nodarbojas ar labdarību, gan sniedzot garīgu iepriecinājumu, gan arī kaut ar mazumiņu materiāli atbalstot ģimenes, kuras esam apzinājuši. Ir svarīgi, lai šajā laikā, kad daudzi vērsti tikai uz sevi, savām interesēm, cilvēki nenocietinātos, jo tāda sabiedrība lemta bojāejai,» teic mācītāja Zigrīda Bušmeistere, aicinot atvērt savas sirdis labdarībai. «Dievs pieliks klāt tiem, kam pietrūks.»

Ziedošanas tendences Latvijā

- Īpaši pozitīva tendence vērojama privātpersonu ziedojumu apjoma pieaugumā. Pēdējo gadu laikā vērojams būtisks pieaugums ziedojumiem pa telefonu, ziedojumu kastītēs, interneta vidē un mērķtiecīgu labdarības kampaņu laikā.
- Uzņēmumu ziedojumu lielākais apjoms joprojām tiek sporta nozarei, sociālajai un labdarības jomai ziedojumi nāk salīdzinoši vairāk no vidējiem un maziem uzņēmumiem, kā arī no privātpersonām.
- Pēdējo divu gadu laikā novērojama tendence lielajiem uzņēmumiem definēt labdarības virzienus un darboties mērķtiecīgi un ilgtermiņā, labdarību īstenojot saistībā ar uzņēmuma vērtībām un mērķiem.
- Mazais vidējais uzņēmējs vairumā gadījumu joprojām ziedo pēc tā sauktā «pieprasījuma» principa, t.i., vadoties no saņemtajiem lūgumiem. Vērojama tendence, ka mazie uzņēmumi iesaistās labdarības programmās, kurās ir vairāki partneri – uzņēmumi, labdarības organizācijas un mediji.
- Vispopulārākie ziedošanas mērķi joprojām ir bērni un viņu veselības vai sociālo problēmu risināšana, otro vietu ieņem atbalsts dzīvniekiem, īpaši palīdzība bezsaimnieka dzīvniekiem. Trešais populārākais ziedošanas mērķis ir atbalsts veciem un vientuļiem cilvēkiem.
- Lielveikalu tīkla «Rimi» ziedojumu kastītēs 2007. gada pirmajos 8 mēnešos tika saņemti 27 267 lati, bet šajā pašā periodā 2008. gada ziedojumu apjoms sasniedzis jau 73 000 latus. Līdzīgu secinājumu ļauj izdarīt LNT, «Swedbank» un Ziedot.lv īstenojās Labestības dienas kampaņas rezultāti. 2007. gada Labestības dienas maratonā tika savākti 141 000 lati, 2008. gadā apjoms jau bija 183 000 lati.

Portāla Ziedot.lv pētījums (2008. gada septembrī)

Kāda ir jūsu uzņēmuma labdarības politika?

Roberts Vilcāns, a/s «Jelgavas dzirnavas» direktors:

«Iespēju robežās palīdzam tām organizācijām, kuru darbībā saskatām jēgu. Piemēram, kopš 90. gadu vidus ziedojam Latvijas Bērnu fonda Jelgavas nodaļai, jo pats esmu piedalījies šīs organizācijas rīkotajos pasākumos, iepazīties ar cilvēkiem, kuriem palīdzība vajadzīga, un patiesi redzu, ka ziedojums «aiziet» paredzētajam mērķim. Iespēju robežās atbalstam arī citas organizācijas, un pēc tam ir tāda patīkama gandarījuma sajūta. Galvenokārt palīdzam ar pārtikas produktiem, atsevišķos gadījumos ziedojam arī naudu, kaut gan uzskatu, ka nauda ir pakārtota lieta, savukārt pārtikas preces tiek patērētas tieši. Noteikti labdarībā iesaistīsimies arī šogad – iestrādnes galu galā jau ir. Kaut arī dzird runājam par ekonomisko krīzi, ziedojumi būtiski neietekmē – summas tomēr nav tik milzīgas, lai ietekmētu uzņēmuma darbību.»

dramatiski, lai būtiski samazinātu ziedojumus tiem, kam tie nepieciešami visvairāk.»

Inga Rancāne, SIA «Rūķītis» direktora vietniece:

«Konkrētas labdarības politikas mūsu uzņēmumam nav, taču, ņemot vērā, ka nodarbojamies ar bērnu preču tirdzniecību, mūsu prioritāte neapšaubāmi ir bērni un jaunieši, un galvenā loma ir cilvēciskajam faktoram – mēs jūtam līdztiem, kam vajadzīga palīdzība, tādēļ iespēju robežās cenšamies palīdzēt visiem, kas aicina. Galvenokārt jau tās ir bērnu preces, rotaļlietas, ko ziedojam, taču dažkārt esam atbalstījuši arī ar naudu. Pagaidām labdarībā varam atļauties iesaistīties. Kā būs vēlāk – tas atkarīgs no vairākiem faktoriem, tostarp valsts politikas. Manuprāt, labdarībai vairāk vai mazāk var atlicināt jebkuros ekonomiskajos apstākļos – jautājums tikai, cik lielu summu. Pirmszīemassvētku laiks uzņēmējiem ir ļoti saspringts, tādēļ pagaidām vēl grūti spriest, vai šogad mūsu ziedojumu apjomi samazināsies. Gribas cerēt, ka nē.»

Imants Kanaška, uzņēmējs:

«Manuprāt, katram uzņēmumam mums ir gadu gaitā izveidojusies cieša sadarbība ar kādām konkrētām organizācijām, kurām iespēju robežās tas arī cenšas palīdzēt, tādēļ līdzekļi labdarībai tiek ielānoti jau savlaicīgi. Šis neapšaubāmi ir grūts laiks. Taču grūts ne tikai uzņēmējiem, bet ikvienam cilvēkam, tāpēc esmu pārliecināts, ka izdzīvot šajos ekonomiskajos apstākļos spēsim, tikai cieši sadarbojoties, atbalstot cits citu. Man kā uzņēmējam ir svarīga ilggadēja sadarbība, iegūtā uzticība un uzticēšanās – katram ir svarīgi gūt pārliecību, ka ziedojums tiks izlietots tam paredzētajam mērķim, tieši tādēļ turpinu atbalstīt tos, par kuru darbu vairāku gadu garumā esmu pārliecinājies. Pašlaik šķiet, ka ziedojumu apjomi šogad nesaruks, taču, kā būs nākamgad, grūti spriest. Ceram, ka apstākļi tomēr nebūs tik

Gunārs Bubulis SIA «Kulka» valdes priekšsēdētājs:

«No labdarības mēs negrasāmies atteikties pat tādus sarežģītus apstākļos, kādi ir tagad, jo vienmēr būs kāds, kam atbalsts ir vajadzīgs vairāk nekā citiem. Mūsu uzņēmuma politika ir gaužām vienkārša: jau vairāku gadu garumā sadarbojamies ar konkrētām organizācijām, kurām tad arī palīdzam. Prioritāte neapšaubāmi ir bērni, bērni invalīdi, arī pensionāri. Taču jāakcentē, ka tie nav «staiģātāji», bet gan organizācijas, par kuru darbu mēs esam pārliecinājušies, esam guvuši uzticību par ziedojumu nepieciešamību un to lietderīgu izmantošanu. Parasti naudu piešķiram kādam konkrētam mērķim, noteiktas lietas iegādei, un organizācijas pēc tam atskaītas par naudas izlietojumu. Mūsu uzņēmuma ziedojumu apmērs šogad nesaruks – runa jau nav par miljoniem.»

Visus ieguvumus naudā nevar izmērīt

■ **Anna Afanasjeva**

Latvijas Lauksaimniecības universitātes (LLU) Biznesa un tehnoloģiju inkubatora uzņēmumu pārstāvi ir vienprātis, ka, neskaitot atbalsta pasākumus, būtiskākais ieguvums inkubatorā ir interesantā un patiešām vērtīgā pieredze, ko, atrodoties citā vidē, būtu krietni sarežģītāk iegūt. Turklāt pieredze un kontakti pieder pie ieguvumiem, ko naudas izteiksmē nav iespējams izmērīt.

Pirmais pagājušā gada vasaras beigās Jelgavā darbību sāka pēc pašvaldības iniciatīvas ar valsts atbalstu Inovāciju centrā Peldu ielā izveidotais bizness inkubators. Tajā reģistrēti 26 uzņēmumi. Šovasar pie Valdekas pils durvis vēra LLU Biznesa un tehnoloģiju inkubators (BITIS), kas izveidots, ar valsts atbalsta programmas palīdzību pārbūvējot bijušo LLU studentu teātra ēku. Atjaunotajās telpās iekārtojušies deviņi jauni uzņēmumi, kuru īpašnieki ir gan universitātes studenti un agrāko gadu absolventi, gan mācībaspēki un citi uzņēmīgi laudis no Jelgavas un apkaimes.

Zemgales plānošanas reģiona izpilddirektors Raitis Vītoliņš BITIS raksturo kā intelektuālo inkubatoru un akcentē, ka tā spēks ir universitātes akadēmiskā vide ar vērtīgu intelektuālo potenciālu, kas veicinās zināšanu pārnēsi uz citiem reģiona attīstības centriem. Inkubatora direktors LLU docents Aigars Laizāns papildina, ka BITIS veicina iekļaušanos vienotā sadarbības ķēdē: zinātne – tehnoloģiju pārnese – ražošana – produkts – patērētājs.

Kad inkubatorā sāka uzņemt klientus, saņemts ap 20 iesniegumu. Konkursā izraudzīts ducis perspektīvāko uzņēmumu, kas darbojas informācijas tehnoloģiju, loģistikas, alternatīvās enerģijas un dizaina jomā. Pašlaik strādā deviņas firmas. «Neviens no inkubatora nav atskaitīts, bet daži uzņēmumi savu ideju īstenošanai nolēmuši pagaidīt labākus laikus,» situāciju raksturo A. Laizāns. To vidū, piemēram, ir uzņēmums, kas vēlējas veidot ekoloģisko automazgātuvu. Ieceres īstenošanai nepieciešams liels finansējums, bet pašreizējais apstākļos investoru projektam atrast nav iespējams. Uzņēmumi jaunajā struktūrā nonākuši dažādiem ceļiem. Vieni ieinteresējušies pēc LLU organizēta pasākuma, citi par inkubatora iespējām uzzinājuši Jauno zemnieku klubā vai citviet, kur pulcējas aktīvi un darbīgi cilvēki.

Divas ieceres par vienu tēmu
Ar inkubatora uzņēmumiem klātienē iepazīties nav vienkārši, jo ikdienu vairums pavada savās gaitās. Vairāki uzņēmējdarbības

LLU BITIS biznesa attīstības vadītājs Reinis Ziemeļnieks, kā LLU Lauku inženieru fakultātes doktorants veicdams inkubatora uzņēmumu projektu vērtēšanu, var pārliecināties par teorētisko ideju realizācijas praktisko pusi. Savukārt LLU BITIS administratore Laila Ozola vienlaikus ir arī LLU Studentu pašpārvaldes vadītāja, tādējādi viņa inkubatora ideju popularizē studentu vidē, apliecinot, ka arī studentiem tas nav nekādas neizsniegams.

sākumstadijā turpina strādāt algotu darbu, jo nav finansējuma vai uzkrājumu, lai pusgadu vai ilgāk varētu veltīt savas idejas spēju pārbaudei. Savukārt valsts riska kapitālu vai sēklas naudu inkubatora uzņēmēja izdzīvošanai nepiešķir. Uz vietas sastopami uz vienas rokas pirkti saskaistāmu uzņēmumu pārstāvi. Ieceres īstenošanas sākumstadijā, aizbīdītioties ar mātītību, ne visi ir gatavi stāstīt par iecerēto.

Kārlis Vītols no SIA «Bridwen» atklāj, ka inkubatorā ir divi uzņēmumi ar vienādām idejām divās dažādās – meža un lauksaimniecības – nozarēs. Kārlis kopā ar studiju biedru Kristapu Grudulu no Meža fakultātes nolēmuši veidot mežu nozares portālu. «Pašlaik par mežiem informācija ir ne vienā vien interneta lapā, bet tā ir izmētāta un nav strukturēta. Centisimies, lai mūsu mājas lapā tā būtu pilnīga, lai viss, sākot ar mežsēdes veidiem un beidzot ar to, kādus kokus kurā laikā labāk

kiem domātu mājas lapu. «Laukos problēmu netrūkst. Piemēram, cenas minerālmēsliem uzķāpūšas debesīs. Atšķirībā no zāģiem dažādu ražotāju minerālmēsli tirdzniecībā vienviet nav pieejami, savukārt apbraukāšana prasa laiku un naudu. Viens no mūsu uzdevumiem būs informēt, kur un kāda ražotāja vai izplatītāja piedāvātie produkti, par kādu summu ir pieejami. Nereklamēsim ražotājus, bet salīdzināsim faktus,» turpmāko raksturo V. Dirnēns, piebilstot, ka pelnīšanas iespējas būs līdzīgas kā kolēģiem.

A. Laizāns kā būtisku vērtē to, ka abi uzņēmumi savā starpā nekonkurē, tomēr, esot vienās telpās, viens otru var papildināt, apmainīties ar idejām, tās uzlabot un pieslīpēt.

No konsultanta pozīcijām inkubatora vadītājs puišiem uzsver, ka bez reklāmas ar datu bāzi vien viņu ideja dzīvot nevarēs, tomēr ir kāda robeža, kas jāievēro. Proti, ASV savulaik pieprasīts bija patērētāju ceļvedis «Consumer Reports», kurā neatkarīgi eksperti pēc dažādiem parametriem (ļaudas, trokšņa, svāra, cenas u.tml.) salīdzināja dažādu ražotāju piedāvātās visas iespējamās māj-saimniecības preces (veļas mašīnas, putekļu sūcējus, pulverus u.c.). Pieprasījums pēc ceļveža bija loģisks, jo lielas izvēles apstākļos patērētājs apmulst. Līdzīgs ceļvedis Latvijā «nomīra», jo tajā parādījās «gandrīz go-dīgs» salīdzinājums, kurā viens izstrādājums bija raksturots kā labāks nekā pārējie. Cilvēki saprata, ka ceļvedis ir pērķams, un tas zaudēja autoritāti. «Lai iecere izdotos, arī mājas lapu saimniekiem ikdienā nāksies gādāt par šīs neredzamās robežas noturēšanu,» A. Laizāns norāda uz iespējamiem klupšanas akmeņiem.

Sāk veidoties savstarpējā sadarbība
Aicināts raksturot pārējos inkubatora uzņēmumus, A. Laizāns min ar enerģētiku saistītos uzņēmumus, kas pirmie sākuši projektu īstenošanu. SIA «Energodata» energoefektivitātes risinājuma no-

lūkos vāc informāciju par energopatēriņu. Piemēram, veikalos tiklīdz ar uzņēmuma palīdzību var saņemt datus par temperatūru katrā objektā, siltuma, elektrības patēriņa apjomu u.tml. Dati ļauj situāciju analizēt un veikt uzlabojumus. SIA «Taupi» piedāvā racionālākos siltumapgādes risinājumus, kombinējot saules kolektorus ar zemes siltumu un citiem videi draudzīgiem veidiem. Uzņēmums jau īstenojis pirmos projektus privātmājās Valmierā un Ķegumā. Savukārt SIA «Elektra serviss» laucīš ir apgaismes tehnoloģijas un inženiersistēmu risinājumi. Aizvadītajā nedēļas nogalē BITIS kā juma organizācija ar minētajiem uzņēmumiem piedalījās starptautiskajā izstādē «Vide un enerģētika».

Būtisks ieguvums ir inkubatora uzņēmumu savstarpējā sadarbība. SIA «Tibit» darbības sfēra ir bioloģisko procesu modelēšana. Sadarbībā ar biškopības SIA «RJ serviss» iecerēts izveidot mūsu apstākļiem piemērotu bišu mājas apsīdes modeli, lai ziemas vidū, kad pēkšņi laika apstākļi mainās un sākas plus grādi, pasargātu bites no nosalšanas, jo tās pašas nespēj novērtēt, kad patiešām pienācis pavasaris. Reklāmas firma «Art Station 3» jau izstrādājusi inkubatora logotipu, aizsākusies sadarbībā ar citiem uzņēmumiem. Savukārt SIA «Helikos» orientējas uz vides un telpisko dizainu ar latīņamerikāņu stila *piegaršu*. Tas tāpēc, ka firmas sadarbības partneris ir brazīlietis Oliveris Paulo Linčens, kurš vienu brīdi mācījās LLU.

A. Laizāns vērtē, ka atmosfēra inkubatora uzņēmēju vidū ir ļoti labvēlīga, bet savstarpējā domu apmaiņa vainagojusies ne ar vienu vien sadarbības ieceri.

Ieguvumu vairāk nekā trūkumu

Inkubatora darbības sākumā visiem tā uzņēmējiem notikuši

vairāki izglītojoši pasākumi. Savukārt pēc tam ar katru turpinās individuāls darbs un konsultācijas, jo biznesa idejas ir svarīgi aizsargāt.

«Bizness, protams, ir ļoti vēlam, bet pieredze – vērtīgākā, ko šai projektā iespējams iegūt. Kamēr esi jauns, tas jāizmanto,» situāciju raksturo K. Vītols, papildinot, ka ar partneri, nākdami no Meža fakultātes, konsultācijām izvēlējušies grāmatvedību, jo VID ir institūcija, kas jokus nesaprot.

IK «Informācijas loģistika» konsultāciju un apmācību pakalpojuma cena pārsniegusi 1000 latu, tāpēc rīkota cenu aptauja. «Konsultācija saistīta ar IT programmām. Pirms pāris gadiem pabeidzu LLU Ekonomikas fakultāti. Tur IT jomā iegūtās zināšanas ir vai nu novecojušas, jo programmas mainās, vai aizmirsušas,» izvēli pamato V. Dirnēns. Kā nozīmīgu priekšrocību viņš vērtē pieredzi līgumu sastādīšanā: «Kad jebkuru dokumentu vairākkārt pārbauda, tas sanāk perfekts. Pašam slēdzot, kļūdas būtu neizbēgamas.» Uzņēmējdarbību viņš pielīdzina šaham, ko iemācīties spēlēt ir ļoti viegli, bet mācēt spēlēt – grūti.

A. Laizāns līdztekus atvieglotai telpu nomas un konsultāciju maksai inkubatora priekšrocību saskata arī jauno uzņēmēju ikdienas organizēšanā. «Varbūt viņi paši to nejut, bet, strādājot mājās, darbam atvēlētu tik laika,

jomās paši uzņēmēji meklē zināmošus konsultantus. A. Laizāns atzīst, ka jauno uzņēmumu vēlmēs ir lielākas par iespējām, ne visus dārgos konsultantu pakalpojumus inkubators spēj apmaksāt. Norādot uz šodienas negācijām – konsultantu līmenim neatbilstošos pseidospeciālistus, attiecīgu zināšanu un pieredzes bagāžas trūkumu mācībaspēku vidū – A. Laizāns piekrīt, ka problēmas pastāv, atalgojuma dēļ profesionāli vairāk darbojas ārpus augstskolas sienām. Tomēr inkubators cenšoties izmantot speciālistus, kas uzkrājuši pieredzi un apliecinājuši sevi praksē.

Jautāti par inkubatora trūkumiem, puišs norāda, ka telpās nav divāna. «Tā kā dzīve piespiež skriet vairāk nekā paredzēts un gadās, ka uz lekcijām vai darbu mūsējie dodas pa tiešo no inkubatora, atpūtas vieta nenāktu par jaunu,» piekrīt A. Laizāns. Bet daudz nopietnāka problēma ir telpu trūkums, ne viens vien inkubatora interesents palicis «aiz borta». To vidū arī divi potenciālie uzņēmumi, kas vēlejušies pievērsties ražošanai. Enerģētikas uzņēmumiem būtu vajadzīgas noliktavas. Pašlaik LLU Tērvetes ielā līdzās augstskolas sporta klubam inkubatora vajadzībām remontē telpas 400 kvadrātmetru platībā. Tur būs zāle semināriem un prezentācijām, bet pārējās varēs izmantot tikai biroju vajadzībām. Pēc LLU pasūtījuma līdzās inkubatora ēkai izstrādāts projekts tā paplašināšanai, bet tā īstenošana atkarīga no valsts atbalsta.

Nupat Ekonomikas ministrijas pārbaudē akcentēts inkubatora nākamā perioda finansējums. Izrādās, labākajā gadījumā naudu varēs saņemt nākamā gada martā, pirmos trīs jaunā gada mēnešus nāksies dzīvot uz augstskolas rēķina,

jo pašam inkubatoram naudas nav. «Uzņēmumus nemetīsim ārā, tas būtu kas ārkārtējs. Bet pārrāvums, kad savlaicīgi nav nodrošināta pēctecība un rodas sprauga starp viena projekta beigām un otra sākumu, liecina par kārtējo nesaskaņotību valsts sistēmā un stratēģiska redzējuma trūkumu,» secina A. Laizāns. Tas pats vērojams attieksmē pret augstskolām kā inkubatoru operatoriem. Tās kā valsts struktūrvienības nevar pretendēt uz finansējumu, lai gan interese par inkubatoriem ir liela un tie būtu ieguldījumu vērti.

Kārlis Vītols no SIA «Bridwen» sava uzņēmuma izveidi cenšas apvienot ar studijām LLU Meža fakultātē – ātrāk attīstot ideju, ātrāk iespējams nonākt pie rezultāta.

LLU docentam un Biznesa un tehnoloģiju inkubatora direktoram Aigaram Laizānam ir pieredze finansēs, banku jomā un marketingā, ko nodot tālāk jaunajiem uzņēmējiem.

cirst un kādu tehniku izvēlēties, būtu apkopots vienviet,» atklāj jaunietis. Jautāts par ieceres komerciālo pamatu, Kārlis stāsta, ka ražotāji piemēram, «Husqvarna» no patērētājiem bieži saņem sūdzības, ka pārdevēji viņiem nesniedz pietiekamu informāciju par izstrādājumiem. Tālab ražotāji ir ieinteresēti, lai viņu produkcija tiktu raksturota pēc iespējas piln-vērtīgāk un salīdzināta ar radniecīgiem izstrādājumiem.

Līdzīga ir Valda Dirnēna iecere no individuālā komersanta uzņēmuma «Informācijas loģistika». Viņš kopā ar domubiedru Mārtiņu Pružinski izstrādā lauksaimnie-

cik sanāk. Tur nebūtu, kas pamudina. Šeit gan es, gan pārējie kolēģi regulāri apjautājās, kā veicas ar biznesa plānu vai kādu citu aktivitāti. Tas netiešā veidā liek vairāk organizēt ikdienu,» ievērojis BITIS direktors.

Inkubatorā pieejamo palīdzību A. Laizāns vērtē kā daudzveidīgu, sākot ar biznesa attīstības jautājumiem un beidzot ar lietišķu sadarbību ar LLU fakultātēm, institūtiem un atsevišķiem pētniekiem. Konsultantu pamatko-dolu veido LLU mācībaspēki un speciālisti, savukārt specifiskajās

Valdis Dirnēns no IK «Informācijas loģistika» atklāj, ka viņa kolēģis kā Lauku atbalsta dienesta darbinieks pārzina nozares aktualitātes un spēj izvērtēt, kādu speciālistu konsultācijas uzņēmuma nostiprināšanai būtu lietderīgas.

Pielāgojušies gan skolēni, gan pedago

■ Ritma Gaidamoviča

Skolēni noteikti ir ieguvēji, jo labu profesiju un izglītību nākotnē var iegūt, tikai mācoties latviešu valodā; skolēniem, mācoties bilingvāli, paveras plašākas iespējas, un ikvienas jaunas valodas apguve ir liela bagātība – šādi secinājumi izkristalizējas, aptaujājot skolotājus un direktorus par bilingvālo apmācību, kas Jelgavas skolās ar krievu mācību valodu tiek īstenota jau teju desmit gadus. Gan skolotāji, gan skolēni atzīst, ka pats sākums bijis pagrūts, taču šobrīd skolas jau iestrādājušās, un ne tikai skolotāji un skolēni, bet arī vecāki apzinās, ka zinību uzkrāšana valsts valodā ir nepieciešama bērnu nākotnei.

Direktori atzīst, ka ne tikai Latvijā kopumā, bet arī Jelgavā pirms pārejas uz bilingvālo apmācību bijusi plaša aiztāža – vai bērni būs spējīgi šādā veidā mācīties, vai viņi spēs apgūt visu mācību vielu, kā īsti izpaušies šī apmācība, vai bērni nebūs zaudētāji? Skolotāji un skolu vadība ticēja, ka skolēni tam salīdzinoši ātri pielāgosies, taču nebija skaidrs, kā izglītības iestādes to ievieš praksē.

Jelgavas 2. pamatskolas direktore Ludmila Gineite atzīst, ka viņu skolā sākumā problēmas radušās tieši skolotāju psiholoģiskās barjeras dēļ, jo skolēni visam pielāgojas daudz ātrāk, turklāt viņi jau bija mācījušies latviešu valodu, bet, piemēram, ģeogrāfijas skolotājs savu priekšmetu līdz tam daudzus gadus bija mācījis tikai krievu valodā. «Skolotājiem bija bail par savām latviešu valodas zināšanām, par to, kā mācību priekšmetu pasniegt bilingvāli, kādas būs tās tēmas, ko stāstīs latviski, ko krieviski, kā ar metodiskajiem materiāliem,» stāsta 2. pamatskolas direktore. Arī Jelgavas 5. vidusskolas direktore Natela Seliščeva atzīst, ka sākumā grūtāk gājis tieši skolotājiem. «Iedomājieties, skolotājam, kurš daudzus gadus vēsturē pasniedzis krievu valo-

Jelgavas 2. pamatskolas bibliotēkārē Jeļena Trīnkuna atzīst, ka ar katru gadu palielinās to skolēnu skaits, kas labprātāk izvēlas lasīt grāmatas latviešu valodā. Biežāk tās, protams, ir grāmatas, kas nepieciešamas mācībam, bet lasītas tiek arī pasakas un dažādas enciklopēdijas valsts valodā.

dā, skaidri un pareizi runājis, gādājis par to, lai bērniem apgūstamā viela būtu saistoša, pēkšņi jāmāca latviešu valodā – jārūnā skaidri, saprotami, jo skolotājs nedrīkst kļūdīties. Par laimi, skolēni jau sākumā saprata, ka tomēr arī skolotāji var kļūdīties. Bet domāju, ka tālākā nākotnē bērni diez vai piedos skolotājiem kļūdas, drīzāk izturēsies ar ironiju. Kā tad tā, ka skolotājs nezina valodu?!» teic 6. vidusskolas direktors Alfrēds Holsts. Protams, salīdzinoši lieli protestētāji bija bērnu vecāki, jo arī viņiem šī lieta nebija skaidra un uz bilingvālo apmācību raudzījās ar zināmām šaubām, jo ne visi no viņiem zina latviešu valodu.

Gadu no gada rezultāti daudz vairs neatpaliek

Lai arī kādas katram no iesaistītajām pusēm būtu bijušas šaubas sākumā, šobrīd ir skaidri redzams, ka nopietnām bažām pamata nav – skolēni visu mācību vielu apgūst pēc programmas, skaidri runā latviešu valodā, sekmīgi kārtoti eksāmenus, piedalās olimpiādēs. «Mācību metodika jau palikusi tā pati, atšķirība tikai tā, ka tagad mācības notiek divās valodās un skolotājs, novērtējot skolēnu spējas, var izvēlēties, kurus tematus viņš mācīs valsts valodā, kurus dzimtajā. Skolotājam jāredz, kurā brīdī kā instrumentu apmācībai izmantot latviešu, kurā krievu valodu, lai bērns saprastu visu,» tā 5. vidusskolas direktore N.Seliščeva.

Arī skolotāji savas darba vietas nav pametuši, jo visi tie, kuriem darbs bija jāturpina bilingvāli, zināšanas papildinājuši dažādos kursos, pastiprinājuši latviešu valodas prasmes, arī savu priekšmetu apguvu valsts valodā. «Ja dziļāk vērtējam skolēnu sasniegumus, gadu no gada mācību rezultāti vairs daudz neatpaliek no skolām ar latviešu mācību valodu, taču vērtējumi ir nedaudz zemāki. Iespējams, zaudējam tāpēc, ka nepiedalāmies tik daudzās olimpiādēs, negūstam īpaši labas vietas, jo tās notiek valsts valodā, taču nevaram arī apgalvot, ka panākumu mums nebūtu. Ir pat tādi skolēni, kuri piedalās republikas olimpiādēs,» tā 6. vidusskolas direktors A.Holsts. Arī Jelgavas 5. vidusskolas direktore piekrīt tam, ka mācību rezultāti gadu no gada kļūst labāki.

Sarežģījumi rodas, ja skolēni nevēlas mācīties

«Jau sen arī bērniem nav problēmu. Skolēni brīvi runā valsts valodā, arī dienasgrāmatas aizpilda latviešu valodā. Tie, kuri rakstīja labi krieviski, to dara labi arī latviešu valodā, bet tas, kurš dienasgrāmatā ierakstus iepriekš neveica, nedara to arī tagad. Bet ne jau tāpēc, ka nemācētu

Savulaik, kad skolās ar krievu mācību valodu vēl tikai grāmatas ieviest mazākumtautību izglītības programmu vai pāreju uz mācībām valsts valodā, daļa sabiedrības tam krasi pretojās – tika rīkoti piketi, mitiņi, izskanēja skaļas frāzes. Argumenti bija visdažādākie – pazemināsies skolēnu zināšanu līmenis, apdraudēta kļūs skolēnu dzimtā valoda, grūtības gan bērniem, gan skolotājiem, lieks laika patēriņš... Šodien, jau pēc 10 gadiem, skaidri redzams, ka kritika bijusi nepamatota – skolās mazākumtautību izglītības programmās bērni nebūt nemācās sliktāk, viņi sekmīgi turpina studijas augstskolās latviešu valodā.

Šajā laikā, veidojot izglītības programmas mazākumtautību skolās, izglītības iestādes atsevišķu priekšmetu mācīšanā izmantoja bilingvālo mācību metodi, pakāpeniski mācību priekšmetus sāka mācīt latviešu valodā, bet atsevišķus turpināja dzimtajā valodā.

Zinātnieki uzskata, ka bilingvālā izglītība rada iespēju paaugstināt izglītības kvalitāti, jo nodrošina informācijas ieguves un izmantošanas iespējas vairākās valodās, kas savukārt paplašina iespējas turpināt izglītību, paver lielākas iespējas konkurēt darba tirgū, veido izpratni par divām vai vairākām kultūrām, kas pilnveido starpkultūras saskarsmi. Patlaban Latvijā jau vairs nediskutē, vai bilingvāla apmācība ir vai nav vajadzīga, bet gan spriež, kā to vislabāk īstenot un kā bērniem un skolēniem progresīvāk strādāt. Jelgavā šādu apmācību pirms vairākiem gadiem uzsāka Jelgavas 5., 6. vidusskola, Jelgavas 2. pamatskola, Jelgavas 2. sanatorijas internātpamatskola un arī Jelgavas Vakara (maiņu) vidusskola. Šoreiz «Jelgavas Vēstnesis» sarunās ar skolu direktoriem, skolotājiem un pašiem skolēniem izziņina, vai tiešām mācības divās valodās ir kas biedējošs, kas mainījis šo gadu laikā, kopš ieviesta šāda mācību metode, kā ir ar savas identitātes saglabāšanu.

«Nenoliegšu, ka tomēr ir reizes, kad bilingvālās apmācības dēļ bērni cieš. Piemēram, pildot eksāmena uzdevumus, kas uzdoti latviešu valodā. Ja bērns lasa uzdevumu un to īsti neizprot, viņš nevar to izpildīt precīzi. Īpaši svarīgi tas ir matemātikā, ķīmijā, fizikā, jo, ja bērns uzdevumā nesaprot kaut vienu vārdu, var izmainīties visa uzdevuma jēga, skolēns to izprot citādāk. Tieši tāpēc mēs cenšamies terminoloģijai pievērst īpašu uzmanību – rodam iespēju biežāk izmantot terminus latviešu valodā, lai tie paliek atmiņā,» skaidro N.Seliščeva.

Protams, nevar noliegt, ka iesākumā dažādi sarežģījumi bijuši teju visos priekšmetos, kuri sākti mācīt bilingvāli, taču direktori pieļauj, ka tālāk ies aizvien vieglāk, jo bērni tagad jau sākumklasēs mācās latviešu valodu. Arī skolotājiem jau uzkrāta vairāku gadu pieredze. L.Gineite, redzot kopējo situāciju, spriež, ka grūtāk veicas matemātikā, fizikā un ķīmijā, kā arī atsevišķas tēmas vēsturē. Protams, nedaudz grūtāk ir vidusskolēniem 10. klasē, kad latviešu valodā jāapgūst jau seši priekšmeti, taču 12. klasē valsts valodu viņi jau pārvalda pilnībā. Arī ekonomikas un kultūras vēstures skolotāja Viktorija Ivanova uzskata, ka 10. klasē ir grūti. «Nereti stundas laikā vienu un to pašu nākas atkārtot abās valodās – sākumā visu izstāstu latviski un pēc tam izskaidroju krieviski. Tas tāpēc, ka parādās daudz jaunu jēdzienu, kurus skolēni vēl neizprot. Savukārt 12. klasē jau var brīvi runāt latviski.»

Zināt valodas – tā ir priekšrocība

Taujāti par ieguvumiem un zaudējumiem, direktori ir vienprātīgi ar skolēniem, ka tas noderēs nākotnē, jo valoda atver pasauli. Ikvienas valodas pārvaldīšana ir liela bagātība, tā reizē ir arī iespēja ieskatīties citu tautu

kultūrā. Tas attiecas ne tikai uz latviešu valodas mācīšanos, bet arī citām valodām, ko skolā var apgūt. Skolēni noteikti nav zaudētāji. «Manuprāt, nav svarīgi, kurā skolā bērns mācās – latviešu vai mazākumtautību –, jo skolēniem nepieciešams zināt daudzas valodas, tādējādi viņiem vieglāk adaptēties sabiedrībā. Tā bieži vien ir priekšrocība strādājot, veidojot karjeru,» uzskata L.Gineite. Attiecībā uz skolotājiem direktori teic, ka arī viņi šobrīd pie visa pieraduši un katru dienu nodarbības pasniedz pēc iespējas interesantāk. Protams, ir jūtama atšķirība, vai skolotājs desmit, piecpadsmit gadus strādājis un vēsturē mācījis krievu valodā, apbūris un iedvesmojis skolēnus ar tekošu stāstījumu, bet tagad vairāk, iespējams, pievēršas stundas konspektam latviešu valodā.

Vērtē skolotāji

V a - lentīna J e b e - deva, 2. pamatskolas sociālo zinību skolotāja:

«Sākumā, protams, bija grūti – ne reizi vien sevi pieķēru domājam par to, vai spēšu runāt latviski, turklāt bez kļūdām un tā, lai skolēni visu, ko viņiem stāstu, saprastu. Bet tagad, pēc vairākiem gadiem, redzu, ka es varu, un nebūt nekaunos par savām valsts valodas zināšanām. Interesanti bilingvālajā apmācībā ir tas, ka ne tikai mēs bērniem mācām latviešu valodu, bet nereti arī viņi mums: ja kaut ko nepareizi pasaku – viņi izlābo. Varam teikt, ka skolēnu un skolotāju vidū izveidojusies laba sadarbība. Strādāju pēc grāmatas un darba burtnīcas latviešu valodā. Sokas mums gana labi, taču tiem, kuriem iet grūtāk, ir iespēja tādu pašu burtnīcu nopirkt arī krievu valodā, lai mācību procesu nedaudz atvieglotu.»

O k s a - na Bluz - mane, 2. pamatskolas sākumskolas un matemātikas skolotāja:

«Visu ceļš darīt pēc labākās sirdsapziņas un pēc iespējas labāk, lai bērniem būtu augstāki rezultāti. Arī man sākumā negāja viegli, taču pabeidzu Daugavpils universitāti, un situācija mainījās. Tagad, gadiem ritot, jūtos daudz pārliecinātāka par savām spējām. Tas, cik daudz stundās izmantojam latviešu valodu, atkarīgs no bērnu zināšanām un prasmju līmeņa. Katru reizi jāskatās pēc situācijas. 1. klasē, protams, ir grūtāk, tāpēc sākumā apgūstam tikai dažādas terminus un veidojam vārdnīcu, bet ceturtajā klasē jau strādājam ar grāmatām un burtnīcām latviešu valodā. Arī pārbaudes darbi jau notiek bilingvāli. Grūtāk iet tiem bērniem, kuri ar vecākiem mājās nevar palīdzēt mājas darbos. Taču tādās situācijās viņi visbiežāk

Ari visās skolās ar krievu mācību valodu stundu saraksti un dažādi sastaptie skolēni atzīst, ka stundu saraksts skaidri saprotams, bet gadījumā paligos nāk skolotāji.

Tagad neviens nav «aiz borta»

«Labi, ka reformas koncepcijā bija pārejas periods, kas piedāvāja iespēju mācību programmu apgūt gan krievu, gan latviešu valodā. Ja viss būtu uzreiz jāapgūst latviešu valodā, mums būtu pamatīgas problēmas – visticamāk, tad skolēni uzreiz zināšanas nespētu apgūt tādā līmenī, kā nepieciešams, un, tā teikt, kāds būtu izmests aiz borta: nebūtu ne kārtīga strādnieka, ne skolotāja, ne ierēdņa. Tagad situācija ir citāda, jo uz mērķi mēs ejam pakāpeniski, soli pa soli, un tas attaisnojas,» stāsta A.Holsts.

Līdz ar šo apmācību skolās latviešu valodas skolotāji konstatējuši, ka bērni daudz labāk apgūst latviešu valodu, jo to mācās ne tikai latvie-

šu valodas stundās, bet arī pārējās nodarbībās, praktiski to arī pielietojot. Pēc vidusskolas beigšanas skolēni ir spējīgi uzsākt mācības augstskolās latviešu valodā, viņiem vairs nav valodas barjeras. Jelgavas 5. vidusskolas direktore min, ka valodu zināšana ir liela priekšrocība, integrējoties darba tirgū, jo nereti sludinājumos prasa latviešu, krievu un angļu valodas zināšanas.

Identitāti nevar zaudēt

Taujāti par identitātes saglabāšanu, pedagogi atzīst: «Ja runājam par kultūru, mācoties bilingvāli, mēs nacionālītātes ziņā neko nezaudējam, jo dejojām gan latviešu tautas dejas, gan krievu, gan baltkrievu, gan poļu, gan ukraiņu.» Skolās notiek dažādi pasākumi, kuros redzamas gan

sazinās vai nu ar skolotājiem, vai lūdz palīdzību kaimiņiem, kas runā latviski.»

M a r i - na K a l a - ņ i k o v a, Jelgavas 5. vidusskolas ķīmijas skolotāja:

«Ar katru gadu izdodas labāk un labāk! Ja pārrunājam zināmas tēmas, bērni saprot, un viņiem ar latviešu valodu iet diezgan viegli. Nelielas problēmas rodas, sākot mācīties ko sarežģītāku, jo parādās jauni termini, kurus viņi neizprot. Tādos brīžos vērtēju – turpināt mācīt latviešu valodā vai tomēr pāriet uz krievu, vai varbūt ar kādu konkrētu piemēru izskaidrot. Nereti vārdus nākas parādīt praktiski, jo nepieciešams, lai to latviešu valodā bērni iegaumētu. Piemēram, ko nozīmē duļķošanās. Lai atvieglotu skolēnu darbu, mācāmies pēc manis veidotiem materiāliem, kur ir ne tikai tēmas izklāsts, bet arī ilustrācijas, jo var gādīties, ka

ogi

«Mēs neprotestējam»

■ Ritma Gaidamoviča

Ja vēl starpbrīžos, pastaigājoties pa Jelgavas 6. vidusskolas gaitenīem, dzirdam dažāda vecuma bērnu čalojam savā dzimtajā – krievu – valodā, tad situācija, sākoties stundai, jau vairākus gadus kā krietni mainījusies. Tur galvenokārt latviešu valodā tiek runāts par Ņūtona likumu, latviešu dzejnieku Aleksandra Čaku, katetēm, hipotēzām un daudz ko citu, jo jau labu laiku daļu priekšmetu jaunieši apgūst bilingvāli.

Jelgavas 6. vidusskolas 12.a klases skolēni bilingvāli jeb latviešu un krievu valodā zinības uzkrāj jau kopš septiņās klases, arī 9.c klases audzēkņiem šāda mācību sistēma jau sen nav sveša. Dažāda vecuma skolēni ar atšķirīgu pieredzi, taču viedoklis gan 12. klases skolēniem, gan devītklasniekiem ir visai līdzīgs: «Nav viegli, taču mēs cenšamies un darām, ko varam, palīdz gan skolotāji, gan klasesbiedri.» Kaut arī skolēni šādu sistēmu jau sen kā pieņēmuši, vidusskolēni tomēr piebilst, ka zinības apgūt bilingvāli ir dubults laika patēriņš. «Nevar noliegt, ka mēs vēl domājam krieviski un tad to tulkojam latviski – tas, protams, prasa vairāk laika,» tā 12. klases skolnieks Vladimirs. «Lielākās grūtības mums sagādā saprast dažus terminus latviešu valodā, taču ir labi, ka skolotāja izskaidro,» stāsta 9. klases skolnieks Dmitrijs.

Vidusskolēniem vieglāku šo pārejas procesu darījis tas, ka viņi jau iepriekš salīdzinoši labi zinājuši latviešu valodu, līdz ar to daļa terminu nebija sveši. Tas gan neattiecoties uz specifiskiem jēdzieniem, piemēram, bioloģijā vai fizikā. «Pāreja atspoguļojas arī mūsu atzīmēs, ir atšķirība, vai mācīties vēsturi savā dzimtajā valodā vai latviešu. Tagad sanāk, ka krievu skolu audzēkņiem ir zemāki rezultāti olimpiādēs un eksāmenos, nekā bija

tad, kad viss tika mācīts krievu valodā. Mazliet skumīgi jau ir, bet mēs nevaram gribēt, lai tik ātri sasniegtu rezultātu,» tā Vladimirs.

Ir vārdi, kas vēl «ķeras»

9. klasē bilingvāli mācības notiek bioloģijā, fizikā, ķīmijā, mājturībā, sportā un mūzikā, vidusskolā jau klāt nāk arī ekonomika, kultūras vēsture, vēsture un matemātika.

Tas nozīmē, ka skolotāji mācību vielu skaidro latviski, taču brīžos, kad kaut kas neskaidrs, var pajautāt, lai to izskaidro dzimtajā valodā. Ekonomikas skolotāja Viktorija Ivanova gan atzīst, ka jautā tie, kuri nekautrējās, jo bieži vien ir tā, ka, iespējams, vēl kāds nesaprot, taču baidās pārjautāt. «Ir, protams, brīži, kad šie skaļi uzdotie jautājumi traucē, piemēram, kad rakstām eseju. Tāpēc neskaidrību gadījumā cenšamies pacelt roku, lai skolotāja pienāk un iztulko vai arī skolēns pats paņem vārdnīcu un paskatās. Bet te atkal otra galējība – ja kontrolārba laikā tiek uzdots jautājums skolotājam, kādam var šķist, ka viņš kaut ko par tēmu saka priekšā, nevis iztulko vārdu,» stāsta Vladimirs. Šobrīd gan mācības ir darijušas savu, un teju visi 12. klases skolēni valsts valodu apguvuši pietiekamā līmenī, lai visu saprastu, bet, ja esot kāds vārds, kuru jaunieši vēl nezina, tad tas tiešām ir ļoti specifisks un svešs vismaz pusei klases.

Bailes un pretenzijas veicināja televīzija

Taujāti par to, vai šo kļušu skolēni piekrita vai protestēja, kad aizsākās pāreja uz bilingvālo apmācību, skolēni aizdomājas. Vladimirs uzskata, ka viņi vēl bija pārāk mazi, lai kaut ko izvēlētos un paustu savu viedokli. «Mums pateica, ka tā būs, un viss. Apzinājāmies, ka būs grūti, bet mainīt jau neko nevarēja. Neatceros nevienu klasesbiedru, kurš ietu un blautu: «Nē! reformai – gribu mācīties dzimtajā valodā, nevis latviešu!» Mēs tiešām to nedarijām. Jā, varbūt grūtāk bija tiem, kas tobrīd mācījās pēdējās klasēs, bet, ja tas notiek

Literatūras stundā skolēni gatavojās rakstīt eseju par vienu no Aleksandra Čaka dzejoļiem – katram bērnam bija jāuzraksta sava atziņa par izlasīto.

paziņojumi jau sen tiek rakstīti latviešu valodā. Pie ziņojumu dēļa t gadās, ka grūtības savu reizi sagādā daži paziņojumi, taču tādā *Foto: Ivars Veiliņš*

latviešu, gan citu tautu tradīcijas. 6. vidusskolas direktors smaidot vien noteic, ka brīžiem esot pat tā, ka kolēģiem jāaizrāda, jo svētku koncertos programma veidota tikai no skaņdarbiem latviešu valodā. «Tad saku: bet mums taču ir arī krievu valoda, izmantojiet to! Tad, piemēram, 1. septembrī jau parādās muzikāli priekšnesumi gan angļu, gan poļu, gan krievu, gan valsts valodā. Un tas šādā daudznašā kolektīvā ir tik dabiski un pašsaprotami – tas, ka skolēni apgūst valsts valodu, nenozīmē, ka viņi pazaudē savas saknes. Tikai no katra paša ir atkarīgs, kā spēj godāt un cienīt savu kultūru,» uzskata A.Holsts. Viņš bilst, ka identitāti cilvēkam zaudēt ir praktiski neiespējami. «Mēs, latvieši, no vēstures zinām – latvietis, kurš

dzīvo Kanādā, tik un tā ir latvietis; latvietis, kurš dzīvo Vācijā, tik un tā ir latvietis. Un tas, ka šie cilvēki līdztekus savai dzimtajai valodai runā angļu vai vācu mēlē, arī ir dabiski. Tieši tāpat ir ar krieviem, vienalga, kur viņš būtu, lai cik valodās runātu, viņš saglabā savu identitāti. Tas lielā mērā, protams, ir atkarīgs ne tikai no skolas, bet arī ģimenes – savas tautas tradīcijas ir jāmīl, jākopj. Ja to dara ne tikai skolā, bet arī ģimenē, tad vispār nevar būt ne mazāko šaubu,» tā A.Holsts. N.Seljšičeva vien piebilst – kamēr ir iespēja mācīties krievu literatūru, citos mācību priekšmetos lietot krievu valodu un veidot radošus priekšnesumus dzimtajā valodā, krievu kultūra nevar izzust, neraugoties uz to, ka mācību darbs norit bilingvāli.

pakāpeniski, kā tas bija mums, tad tiešām tas lielu aziotāžu neizraisa,» tā puisis.

Oļa gan, izdzirdot šo ziņu, bijusi pret pārmaiņām, jo bija bail, ka nespēs «pavilkt», ka būs sliktākas atzīmes. «Arī televīzijā ļoti daudz runāja par to, ka būs grūti, ka to nedrīkst pieļaut un ar laiku krievu skolu bērniem būs jāmacās simtprocentīgi latviski. Bet patiesībā es nemaz nepamanīju, kā mēs uz visu to pārgājām, un par savām sekmēm nesūdzos. Tas tiešām notika pakāpeniski un dabiski, lielas grūtības neizjutu,» tā Oļa.

Uzskata, ka būs ieguvēji

Taču, lai kādas grūtības nācies pārvarēt, skolēni atzīst, ka rezultātā tik un tā būs ieguvēji – gan studijas augstskolā, gan vēlāk darba meklēšana Latvijā bez valsts valodas zināšanām noteikti nav iedomājama. Vidusskolēns Andrejs gan piebilst, ka citādi varētu būt tad, ja mācībām un dzīvošanai jauniešiem vēlāk izvēlēties kādu no Eiropas valstīm vai Krieviju. Pats gan viņš iecerējis palikt Latvijā un mācīties latviešu augstskolā, tāpēc sevi uzskata par ieguvēju. Savukārt Oksana savu nākotni saista ar Krieviju, tāpēc isti pārliecināta par to, vai viņai valsts valoda noderēs, nav, ja nu vienīgi kādam citam būs nepieciešama palīdzība tulkojot.

Bet pamatskolēni visi kā viens uzskata, ka viņi zaudētajos noteikti nepalik, jo jau tagad, zinot latviešu valodu, viņi var palīdzēt saviem vecākiem, arī vēlāk studējot būs daudz vieglāk, jo mācības notiek latviešu valodā.

Mājās tomēr valda krievu valoda

Mājās ar vecākiem lielākā daļa jauniešu gan joprojām izvēlas runāt krieviski, taču arī te latviešu valodas zināšanas noder – nereti vecāki lūdž palīdzību, kad nepieciešams iztulkot kādu dokumentu vai ko citu. «Maniem vecākiem ar latviešu valodu ir ļoti grūti, bet teju visi dokumenti ir tikai latviešu valodā, tāpēc vienmēr esmu tas, kurš visu lasa, tulko un palīdz viņiem,» skaidro Deniss. Arī veikalā un uz ielas jaunieši priekšroku dot latviešu valodai.

Kaut arī vecāki varbūt tā arī nekad neapņēms latviešu valodu, jau tagad daļa no viņiem mazākos bērnus izvēlas uzreiz laist nevis skolā, kur mācības notiek bilingvāli, bet gan latviešu skolā. «Vecāki uzskata, ka mācīšanās abās valodās tomēr ir grūta, tāpēc daudz vērtīgāk ir uzreiz no 1. klases sākt apgūt latviešu valodu un mācīties latviešu skolā. Tāpēc arī mana māsa jau mācās latviešu skolā – viņai noteikti būs vēl vieglāk visu apgūt,» tā Vladimirs.

kāds vārds nav saprasts tekstā, taču to paskaidro zīmējums. Protams, sagatavošanās process nodarbībām līdz ar to ir ilgāks, taču jāatceras, lai bērni visu izprot.»

Jelena Zaharova, Jelgavas 5. vidusskolas skolotāja:

«Pati reformai pielāgojos diezgan viegli, taču vienu gan varu teikt: pārmaiņas radīja papildus darbu, lai sagatavotos stundām. Šobrīd bilingvāli, vairāk gan latviešu valodā, mācāmies valsts valodu, rokdarbus, vizuālo mākslu un sportu, nedaudz mazāk – matemātiku un dabaszinības, lai nostiprinātu bērnu zināšanas. Katrā gadījumā novēroju, ka bērni visam pielāgojas ļoti ātri, taču pagaidām visus priekšmetus mācīties latviski viņi nebūtu gatavi. Jāraugās arī, kad ir tas brīdis, kad skolēnu uzmanība par apgūstamo vielu uzmanību par apgūstamo

Viktorija Tihonova, 6. vidusskolas latviešu valodas un literatūras skolotāja:

«Man kā latviešu valodas skolotājai grūtību pāriet uz bilingvālo apmācību nebija, taču redzēju, ka sākumā pret to, ka šī valoda būs jāpielieto arī citos priekšmetos, bija pretestība. Šādu situāciju lielā mērā veicināja ģimenes, kas bija pret apstākļi ir mainījusies. Ir, protams, tie termini atsevišķos priekšmetos sarežģīti un skolēniem grūti, taču skolotāji strādā tā, lai bērni visu saprastu. Ja viņš mācās, tad valoda nekād nav šķērslis, ja bērnam trūkst motivācijas, viņš nemācīsies nevienā valodā. Ir pārmaiņu laiks, taču mēs dzīvojam Latvijā un negrasāmies doties prom, tāpēc bērniem ir lielāka motivācija mācīties.»

Vērtē skolēni

Maksims, 5. vidusskolas 12. klases skolnieks:

«Apgūt zināšanas bilingvāli sāku jau pamatskolā, tādejādi neliela pieredze jau ir uzkrāta. Ja sākumā varbūt uz šo apmācības veidu skatījos ar lielu neziņu un šķita, ka tas varētu būt kas briesmīgs, tad tagad domas krasai mainījušās – nav jau nemaz tik grūti, patiesībā ir pat interesanti. Nu esmu pieradis atsevišķus priekšmetus apgūt abās valodās, un bailes ir izkļiedas. Uzskatu, ka esmu liels ieguvējs, jo latviešu valodu mācos ne tikai valodas stundā – arī citos priekšmetos esmu apguvis valsts valodā. Latviešu valoda ir liels ieguvums, jo galu galā mēs taču dzīvojam Latvijā, šeit arī mācīšos augstskolā un pēc tam strādāšu. Mājās gan runājam krieviski, tāpēc esmu vecāku CV tulkotājs un rakstītājs valsts valodā.»

Dennis, 5. vidusskolas 12. klases skolnieks:

«Nu jau esmu tam pielāgojies, jo zinu, ka mainīt neko tāpat nevarēs, taču joprojām uz jautājumiem, kaut vai tie uzdoti latviski, atbildu krieviski, man tā ir vieglāk. Tas attiecas gan uz ikdienas sarunām, gan kontrolārbu. Bilingvālajā apmācībā nesaskatu problēmas, jo zināšanas es iegūstu, taču daudz labprātāk, protams, vēlētos pāriet uz veco sistēmu – mācīties tikai krievu valodā. Nereti gadās, ka kādā priekšmetā, kuru mācos bilingvāli, netiek viss izprasts līdz galam. Tad arī rodas dumjas kļūdas, jo kaut ko neesmu sapratis tā, kā vajag, tas savukārt uzreiz kaitē manām atzīmēm. Bieži pašam smieklī nāk par uzrakstīto, kad skolotāja to iztulko krieviski.»

Jūlija, 5. vidusskolas 8. klases skolniece:

«Šobrīd man jau ir vienalga, kurā valodā runāju un mācos, jo abas pārvaldu bez problēmām. Bet, ja runājam par atsevišķiem priekšmetiem, būtu labāk, ja matemātiku varētu mācīties dzimtajā valodā. Tā daudz labāk saprastu dažus grūtos terminus, taču pārējie priekšmeti līdz šim problēmas nav radījuši. Manuprāt, mācoties bilingvāli, ir lietas, kurās esmu zaudētāja, bet tajā pašā laikā ir arī vairāki ieguvumi. Piemēram, mācoties jau minēto matemātiku latviski, es bieži neizpratu terminus, par laimi, skolotāja palīdz, bet, zinot latviešu valodu, noteikti varēšu veiksmīgāk sākt mācības augstskolā. Man pat tas patīk.»

Alīna Sivicka, 6. vidusskolas 6. klases skolniece:

«Manuprāt, nav nemaz tik slikti mācīties uzreiz gan latviešu, gan krievu valodā, jo tas nākotnē noderēs. Domāju, ka vecākajās klasēs latviski es jau varēju runāt daudz brīvāk. Tas pat ir interesanti. Zināmas grūtības gan dažreiz sagādā sociālās zinības un ekonomika, jo mācību vielā parādās daži jēdzieni, kurus grūti atcerēties, taču skolotāji mums ļoti palīdz. Arī brālis mācījās šajā skolā, taču viņam mācības notika tikai krievu valodā, tāpēc ļoti aprbrīno mani, ka tagad spēju mācīties gan latviski, gan krievu valodā. Bet kopumā viņš uzskata, ka skolai pāreja uz bilingvālo apmācību nebija vajadzīga, jo mājās tik un tā runājam dzimtajā valodā.»

Pirmdiena, 8.decembris

- LTV 1
6.45 «Labrīt, Latvija!»
8.30 «Mīlas viesulis 2». Seriāls. 665.sērija.
9.25 «Televeikala skatlogs». «Dzīvīte».

- 14.20 «Kas var būt labāks par šo?»*
14.50 «Top Shop piedāvā...»
15.05 «Sarežģītāis zvīrbūdens». Studijas Dauka animācijas filma.

LTV 7

- 6.50 Pekinas olimpiskās spēles.*
8.50 «Televeikala skatlogs». «Top-Shop».
9.05 «Reģionālā attīstība Latvijā. Agro 2008».*

LNT

- 6.05 «Ticīgo uzvaras balss». Kristīgā programma.
6.35 «Billijs un Mendija». ASV animācijas seriāls. 25.sērija.

- 18.40 «Zelta drudzis». Veiksmes spēle.
19.00 «Tautas balss».
19.30 «Cerību iela 21». LNT seriāls. 39.sērija.

TV3

- 5.50 «Mīlēt. Mirt. Un atgriezies». Venecuēlas seriāls. 75.sērija.
6.45 Hoolaboola. Bērnu rīts.
8.00 «Mans sapņu vectētiņš: precības» (ar sub.). Seriāls. 50. un 51.sērija.

TV5

- 6.30 «Džoisa Maiere. Prieka pilna dzīve» (ar sub.). Kristīgais raidījums.
7.00 «Ciemos pie Toфика». Rīts kopā ar ģimeni.
9.00 «Televeikala skatlogs».

Otrdiena, 9.decembris

LTV 1

- 6.45 «Labrīt, Latvija!»
8.30 «Mīlas viesulis 2». Seriāls. 666.sērija.
9.25 «Televeikala skatlogs». «Dzīvīte».

- 10.20 «Neprāta cena». LTV seriāls. 396.sērija.
10.50 «Jauna nedēļa».*
11.20 «100 g kultūras».*

- 15.05 «Tītioms». Animācijas seriāls. 7.sērija.
15.25 «Futbola galaktika». Animācijas seriāls. 4.sērija.
15.50 «Kas te? Es te!».

LTV 7

- 6.50 Pekinas olimpiskās spēles.*
8.50 «Televeikala skatlogs». «Top-Shop».
9.05 «Medicina un mēs».

- 21.30 Pasaules meistarsacīkstes florbolā. Čehija – Latvija.
23.30 «Autosporta programma nr.1».
24.00 «Muhtars atgriežas 2» (ar sub.).

LNT

- 6.05 «Ticīgo uzvaras balss». Kristīgā programma.
6.35 «Billijs un Mendija». ASV animācijas seriāls. 26.sērija.

LNT

- 6.45 «Labrīt, Latvija!»
8.30 «Mīlas viesulis 2». Seriāls. 667.sērija.
9.25 «Televeikala skatlogs». «Dzīvīte».

TV3

- 5.50 «Mīlēt. Mirt. Un atgriezies». Venecuēlas seriāls. 76.sērija.
6.45 Hoolaboola. Bērnu rīts.

- 13.00 «Medikopters». Seriāls. 70.sērija.
14.00 «Varenais Zirneklīvēks». Animācijas seriāls. 10.sērija.
14.20 «Laimīgi kopā» (ar sub.).

- 18.20 «Ūsainā aukle» (ar sub.). Krievijas seriāls. 145. un 146.sērija.
19.20 «Bez tabu».
19.50 «TV3 ziņas».

TV5

- 6.30 «Džoisa Maiere. Prieka pilna dzīve» (ar sub.). Kristīgais raidījums.
7.00 «Ciemos pie Toфика». Rīts kopā ar ģimeni.
9.00 «Televeikala skatlogs».

Trešdiena, 10.decembris

LTV1

- 6.45 «Labrīt, Latvija!»
8.30 «Mīlas viesulis 2». Seriāls. 667.sērija.
9.25 «Televeikala skatlogs». «Dzīvīte».

- 14.00 Pasaules meistarsacīkstes florbolā. Čehija – Latvija.*
16.00 «Smalkā dāma». Seriāls. 56.sērija.
16.50 «SeMS».*

LNT

- 6.05 «Ticīgo uzvaras balss». Kristīgā programma.
6.35 «Billijs un Mendija». ASV animācijas seriāls. 27.sērija.

TV3

- 5.50 «Mīlēt. Mirt. Un atgriezies». Venecuēlas seriāls. 77.sērija.
6.45 Hoolaboola. Bērnu rīts.

- 17.20 «Monte Kristo» (ar sub.). Krievijas seriāls. 56.sērija.
18.20 «Ūsainā aukle» (ar sub.). Krievijas seriāls. 147. un 148.sērija.

TV5

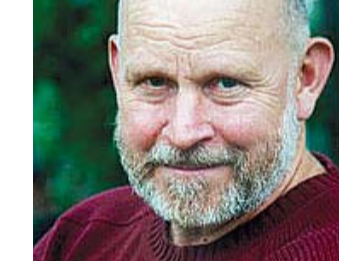
- 6.30 «Džoisa Maiere. Prieka pilna dzīve» (ar sub.). Kristīgais raidījums.
7.00 «Ciemos pie Toфика». Rīts kopā ar ģimeni.

- 11.30 «Ēdam mājās» (ar sub.).
12.30 «Dzīvokļa jautājums: renovācijas šovs» (ar sub.). Krievijas šovs.
13.30 «Krievijas sensācija» (ar sub.).

Ceturtdiena, 11.decembris

LTV 1

- 6.45 «Labrīt, Latvija!»
8.30 «Mīlas viesulis 2». Seriāls. 668.sērija.
9.25 «Televeikala skatlogs». «Dzīvīte».

- 14.35 «Sargājiet bērnu!»*
14.50 «Top Shop piedāvā...»
15.05 «Zaļais īpašums».*

- 15.50 «Dullais Didzis».
16.05 «Mazais prātnieks».
16.20 «Televeikala skatlogs». «Dzīvīte».*

LTV7

- 6.50 Pekinas olimpiskās spēles.*
8.50 «Televeikala skatlogs». «Top-Shop».
9.05 «Izģītība un karjera».*

LNT

- 6.05 «Ticīgo uzvaras balss». Kristīgā programma.
6.35 «Billijs un Mendija». ASV animācijas seriāls. 28.sērija.

- 12.00** «Miesassargs» (ar subtit.). Krievijas seriāls. 8.sērija.
13.00 «Lielais ļaunums». LNT dienaspriekšruna.
14.00 «Ceļība iela 21». LNT seriāls. 41.sērija.
14.50 «Vecās Kristīnes jaunie piedzīvojumi». Komēdijseriāls. 10.sērija.
15.15 Bērnu stunda. «Eds, Edis un Edijs». ASV animācijas seriāls. 16.sērija.
15.45 «Supersuns Kripto». ASV animācijas seriāls. 16.sērija.
16.10 «Mīlestība ir kaut kur gaisā». Vācijas seriāls. 72.sērija.
16.40 «Kaislības». Meksikas seriāls. 43.sērija.
17.40 «Kartais ledus» (ar subtit.). Krievijas seriāls. 62.sērija.
18.00 LNT ziņas sešos.
18.06 «Kartais ledus» (ar subtit.). Krievijas seriāls. Turpinājums.
18.40 «Zelta drudzis». Veiksmes spēle.
19.00 «Tautas balsis».
19.30 «Ceļība iela 21». LNT seriāls. 42.sērija.
20.00 LNT ziņas.
20.25 Sporta un laika ziņas; «Degpunktā».
21.00 «Likvidācija» (ar subtit.). Seriāls. 11.sērija.
22.00 «Sasisto lukturu ielas 8» (ar subtit.). Krievijas seriāls. 11.sērija.
23.05 «Mirušās meitas» (ar subtit.). Krievijas šausmu filma.
1.10 «Krievijas kriminālhronika» (ar subtit.).
2.10 «Šoferis Verai» (ar subtit.). Krievijas drāma. 2004.g.
4.25 «Dzīvnieku instinkti».
5.10 «Kartais ledus» (ar subtit.). Krievijas seriāls. 62.sērija.

TV3

- 5.50** «Mīlēt. Mirt. Un atgriezties». Venecuēlas seriāls. 78.sērija.
6.45 Hoolaboola. Bērnu rītiņš.
8.00 «Mans sapņu vectētiņš: precības» (ar subtit.). Seriāls. 56. un 57.sērija.
9.00 «Monte Kristo» (ar subtit.). Seriāls. 56.sērija.
10.00 «Ūsainā aukle» (ar subtit.). Seriāls. 147. un 148.sērija.
11.00 «Noziegumam pa pēdām 6». Seriāls. 10.sērija.
12.00 «Neizskaidrojami, bet fakts» (ar subtit.).
13.00 «Medikopters». Seriāls. 72.sērija.
14.00 «Varenais Zirnekļcilvēks». Animācijas seriāls. 12.sērija.
14.20 «Laimīgi kopā» (ar subtit.). Krievijas seriāls. 83. un 84.sērija.
15.20 «Sargengēļi». Austrālijas seriāls. 2.sērija.
16.20 «Sirds uz ledus». Seriāls. 133. un 134.sērija.
17.20 «Monte Kristo» (ar subtit.). Krievijas seriāls. 57.sērija.
18.20 «Ūsainā aukle» (ar subtit.). Krievijas seriāls. 149. un 150.sērija.
19.20 «Bez tabu».
19.50 «TV3 ziņas».
20.20 «Ādamsoni». Latvijas humora seriāls.
21.20 «Elektra». ASV spraiga sižeta filma.
23.15 «Lasvegas». Seriāls. 7.sērija.
0.15 «Medikopters». Seriāls. 72.sērija.
1.15 «Sargengēļi». Austrālijas seriāls. 2.sērija.
2.10 «SMS čats».
4.30 «Bez tabu».
5.00 «Sirds uz ledus». Seriāls. 133. un 134.sērija.

TV5

- 6.30** «Džoisa Maiere. Priekā pilna dzīve» (ar subtit.). Kristīgais raidījums.
7.00 «Cīmies pie Tofika». Rīts kopā ar ģimeni.
9.00 «Televeikala skatlogs».
9.15 «Melnais krauklis» (ar subtit.). Seriāls.
10.10 «Vienkāršas patiesības» (ar subtit.). Krievijas seriāls.
11.15 «Televeikala skatlogs».
11.30 «Ģimenes vērtības» (ar subtit.). Kristīgais raidījums.
12.00 «Ēdam mājās» (ar subtit.).
12.30 «Dzīvokļa jautājums: renovācijas šovs» (ar subtit.). Krievijas šovs.
13.30 «Krievijas sensācija» (ar subtit.).
14.30 «Dvīņi» (ar subtit.). Krievijas seriāls.
15.30 «Okšeri» (ar subtit.). Krievijas seriāls.
16.25 «Zmeklēšanas noslēpumi» (ar subtit.). Krievijas seriāls.
17.25 «Brīvā sievietē» (ar subtit.). Seriāls.
18.30 «Bez cenzūras» (krievu val.).

- 19.30** «Ziņu vakars» (krievu val.).
20.05 «Dvīņi» (ar subtit.). Krievijas seriāls.
21.05 «Zmeklēšanas noslēpumi» (ar subtit.). Krievijas seriāls.
22.00 «Ziņas 22.00» (krievu val.).
22.30 «Kriminālā Latvijā» (krievu val.). Ziņas.
23.00 «Okšeri» (ar subtit.). Krievijas seriāls.
23.55 «Programma Maksimums» (ar subtit.).
0.45 «Dāvāda šovs». * «SMS ar iepazīšanos».

Piektdiena, 12.decembris

LTV 1

- 6.45** «Labrīt, Latvijā!»
8.30 «Mīlas viesulis 2». Seriāls. 669.sērija.
9.25 «Televeikala skatlogs». «Dzīvīte».
9.55 «Hameleonu rotaļas». ASV seriāls. 4918.sērija.

- 10.20** «Neprāta cena». LTV seriāls. 399.sērija.
10.50 «Valsts pirmās personas». *
11.20 «100 g kultūras». *
11.50 «Top Shop piedāvā...»
12.05 «Aculiecinieks». Raimonda skaņa. *
12.35 «Abi labi». *
13.15 «Doktora Kraufa noslēpumi». LTV iestudējums. 3. un 4. eksperiments.
14.20 «Kurz dodies?»*
14.50 «Top Shop piedāvā...»
15.05 «Galva. Pils. Sēta». *
15.25 «Futbola galaktika». Animācijas seriāls. 7.sērija.
15.50 «Juniors TV». *
16.20 «Televeikala skatlogs». «Dzīvīte». *
16.50 «Mīlas viesulis 2». Seriāls. 669.sērija.
17.45 «Latvji, brauciet jūrīnā!»
18.00 «Šodien Latvijā».
18.30 «Hameleonu rotaļas». ASV seriāls. 4919.sērija.
18.58 Ziņas.
19.00 «Andreja nav mājās».
19.30 «Tāda ir dzīve».
19.58 Ziņas.
20.00 «Neprāta spoguļi».
20.30 «Panorāma».
21.10 «Latvijas šlageraptauja 2008».
22.05 «Tibo dzimta». Francijas seriāls. 6.sērija.
23.00 Nakts ziņas.
23.15 «Lēģendū mednieki». *
23.45 «Zootrops». *
0.15 Discovery piedāvā... «To vajadzētu zināt». Dokumentāls seriāls. 4.sērija.

LTV7

- 6.50** Pekinas olimpiskās spēles. *
8.50 «Televeikala skatlogs». «Top-Shop».
9.05 «Uzņēmējdarbības iespējas un risinājumi».
9.35 «Smalkā dāma». Seriāls. 58.sērija.
10.25 «40 000 jūdžu apkārt zemeslodei».
10.55 «Ar maksšeri». *
11.25 «TV motors».
11.55 «SeMS». *
13.10 «Mīlas viesulis 2». Seriāls. 408.sērija.
14.00 Pasaulē kausa izcīņa kamanīņu sportā Siguldā. 1. un 2.braucieni vīriešiem. *

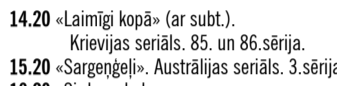
- 16.00** «Smalkā dāma». Seriāls. 58.sērija.
16.50 «SeMS».
18.10 «Muhtars atgriežas 2» (ar subtit.). Krievijas seriāls. 215.sērija.
19.00 «Šodien». Ziņas (krievu val.).
19.25 «112 hronika».
19.35 «Anekdošu klubs».
19.40 «40 000 jūdžu apkārt zemeslodei».
20.10 «Donavas ūdenspolicija». Vācijas un Austrijas detektivseriāls. 29.sērija.
21.00 «Klonētie». Fantastisks trilleris. 2.sērija.
22.45 «Zveja» (krievu val.).
23.15 «180 dienās apkārt zemeslodei». *
23.45 «24 stundas 4». ASV seriāls. 15.sērija.
0.30 «Muhtars atgriežas 2» (ar subtit.). Krievijas seriāls. 215.sērija.
1.15 «Anekdošu klubs». *
1.20 «112 hronika». *
1.30 «NBA spēļu apskats».

LNT

- 6.05** «Ticīgo uzvaras balsis». Kristīgā programma.
6.35 «Billijs un Mendija». ASV animācijas seriāls. 29.sērija.
7.00 «LNT rīta ziņu raidījums 900 sekundes».
8.40 «Degpunktā». *
9.05 «Viktorija». Kolumbijas un ASV seriāls. 73.sērija.
10.05 «Mīlestības vārdā». Vācijas melodrama.
12.00 «Miesassargs» (ar subtit.). Krievijas seriāls. 9.sērija.
13.00 «Lielais ļaunums». Prāta spēle.
14.00 LNT dienaspriekšruna.
14.20 «Ceļība iela 21». LNT seriāls. 42.sērija.
14.50 «Vecās Kristīnes jaunie piedzīvojumi». ASV komēdijseriāls. 11.sērija.
15.15 Bērnu stunda. «Eds, Edis un Edijs». ASV animācijas seriāls. 17.sērija.
15.45 «Supersuns Kripto». ASV animācijas seriāls. 17.sērija.
16.10 «Mīlestība ir kaut kur gaisā». Vācijas seriāls. 73.sērija.
16.40 «Kaislības». Meksikas seriāls. 44.sērija.
17.40 «Kartais ledus» (ar subtit.). Krievijas seriāls. 63.sērija.
18.00 LNT ziņas sešos.
18.06 «Kartais ledus» (ar subtit.). Krievijas seriāls. Turpinājums.
18.40 «Zelta drudzis». Veiksmes spēle.
19.00 «Tautas balsis».
19.30 «Tautas balsis».
20.00 LNT ziņas.
20.25 Sporta un laika ziņas; «Degpunktā».
21.00 «Gredzenu pavēlnieks: Gredzena brālība». ASV un Jaunzēlandes fantāzijas piedzīvojumu filma. 2001.g.
0.20 «Bubulis». ASV, Vācijas un Jaunzēlandes šausmu filma.
2.10 «Šafts». ASV detektīvfīlma.
3.55 «Dusmu bombas». ASV piedzīvojumu komēdija.
5.30 «Kartais ledus» (ar subtit.). Krievijas seriāls. 63.sērija.

TV3

- 5.50** «Mīlēt. Mirt. Un atgriezties». Venecuēlas seriāls. 79.sērija.
6.45 Hoolaboola. Bērnu rītiņš.
8.00 «Mans sapņu vectētiņš: precības» (ar subtit.). Seriāls. 58. un 59.sērija.
9.00 «Monte Kristo» (ar subtit.). Seriāls. 57.sērija.
10.00 «Ūsainā aukle» (ar subtit.). Seriāls. 149. un 150.sērija.
11.00 «Noziegumam pa pēdām 6». Seriāls. 11.sērija.
12.00 «Neizskaidrojami, bet fakts» (ar subtit.).
13.00 «Medikopters». Seriāls. 73.sērija.
14.00 «Varenais Zirnekļcilvēks». Animācijas seriāls. 13.sērija.

- 14.20** «Laimīgi kopā» (ar subtit.). Krievijas seriāls. 85. un 86.sērija.
15.20 «Sargengēļi». Austrālijas seriāls. 3.sērija.
16.20 «Sirds uz ledus». Seriāls. 135. un 136.sērija.
17.20 «Monte Kristo» (ar subtit.). Krievijas seriāls. 58.sērija.
18.20 «Ūsainā aukle» (ar subtit.). Krievijas seriāls. 151. un 152.sērija.
19.20 «Bez tabu».
19.50 «TV3 ziņas».
20.20 «Viens pats mājās 3». ASV ģimenes komēdija.
22.25 «Greizais spoguļis» (ar subtit.).
0.35 «Naša Raša» (ar subtit.).
1.10 «Nirnberga». Kanādas un ASV vēsturiska drāma. 2.sērija.
2.50 «SMS čats».
4.30 «Bez tabu».
5.00 «Sirds uz ledus». Seriāls. 135. un 136.sērija.

TV5

- 6.30** «Džoisa Maiere. Priekā pilna dzīve» (ar subtit.). Kristīgais raidījums.
7.00 «Cīmies pie Tofika». Rīts kopā ar ģimeni.
9.00 «Televeikala skatlogs».
9.15 «Divi likteņi» (ar subtit.). Krievijas seriāls.
10.10 «Vienkāršas patiesības» (ar subtit.). Krievijas seriāls.
11.15 «Televeikala skatlogs».
11.30 «Ģimenes vērtības» (ar subtit.). Kristīgais raidījums.
12.00 «Ēdam mājās» (ar subtit.).
12.30 «Dzīvokļa jautājums: renovācijas šovs» (ar subtit.). Krievijas šovs.
13.30 «Krievijas sensācija» (ar subtit.).
14.30 «Dvīņi» (ar subtit.). Krievijas seriāls.
15.30 «Okšeri» (ar subtit.). Krievijas seriāls.
16.25 «Zmeklēšanas noslēpumi» (ar subtit.). Krievijas seriāls.
17.25 «Brīvā sievietē» (ar subtit.). Seriāls.
18.30 «Bez cenzūras» (krievu val.).
19.30 «Ziņu vakars» (krievu val.).
20.05 «Dvīņi» (ar subtit.). Krievijas seriāls.
21.05 «Zmeklēšanas noslēpumi» (ar subtit.). Krievijas seriāls.
22.00 «Ģenerālsēkretāri» (ar subtit.). Krievijas dokumentāla filma.
23.00 «Okšeri» (ar subtit.). Krievijas seriāls.
23.55 «Programma Maksimums» (ar subtit.).
0.45 «Dāvāda šovs». * «SMS ar iepazīšanos».

Sestdiena, 13.decembris

LTV 1

- 7.55** «Latvji, brauciet jūrīnā!» *
8.10 «Andreja nav mājās». *
8.40 «Bīte». Animācijas seriāls. 57.sērija.
9.00 «Kas te? Es te!»
9.30 «Neprāta cena». LTV seriāls. 396. un 397.sērija.
10.30 «Kas var būt labāks par šo?»
11.00 «Zootrops». *
11.30 «Ēst ir tavā dabā».
12.00 «Leģendū un īstenība. Viņas augstība Venēcija». Francijas dokumentāla filma.
13.00 Latvijai Gada balva sportā 2008. Balvu pasniegšanas ceremonija. *
15.10 «Zaka un Kodija greznā dzīve». Seriāls pusaudžiem. 16.sērija.
15.40 «Zini vai mīni!»* TV spēle.
16.15 «Saltais nams». Daudzskaitu mākslas filma. 5.sērija.
17.15 «Daudz laimes!» Apsveikumu koncerts.
18.00 «Šodien Latvijā».
18.30 «LTV portretu izlase».
19.00 «Jaunā paauzde» (krievu val.). Kinorežisore V.Freimane.
19.00 «Vides fakti».
19.30 Pasaciņa. «Zelta sietiņš». Studijas Dauka animācijas filma.
19.40 «Tikai seši». Seriāls. 9.sērija.
20.30 «Panorāma».
21.07 Latloto izloze.
21.15 «Krodziņā pie Paula».
22.45 Nakts ziņas.
22.50 «Sieviešu lieta». Francijas drāma.
0.45 «Noglāstīt samtu». Lielbritānijas drāma. 2.sērija.

LTV 7

- 7.45** «Ātruma cilts». *
8.15 «Televeikala skatlogs». «To der zināt».
8.30 «Automoto raidījums nr.2». *

- 9.00** «Brīvdienu ceļvedis».
9.30 «Medicina un mēs».
10.00 «Televeikala skatlogs». «Tādas lietas».
10.30 «Televeikala skatlogs». «Dzīvei pa vidu».
11.00 «Laiks vīriem?»
11.30 «Televeikala skatlogs». «Top Shop».
11.45 «Zveja» (krievu val.). *
12.15 «Bezengija». Alpīnisms Kaukāzā. 2.daļa.
12.30 «Superzvaigznes». Seriāls. 26.sērija.
13.00 «Mežonīgais skrējējs». *
13.30 «180 dienās apkārt zemeslodei». *
14.00 «Dabas taka».
14.30 «Sievīškības slēptā puse». Francijas dokumentāla filma. 2008.g.
15.25 «Tavs auto».
16.00 SEB Baltijas Basketbola līgas spēle. ASK/Rīga – Roka (Tartu). Tiešraide.
18.00 «1000 jūdzes Urālu kalnos». 9.sērija.
18.30 «Dolmens». Francijas daudzskaitu trilleris. 6. (noslēguma) sērija.
20.10 «Kriminālā informācija» (krievu val.).
20.40 «Strana.lv» (krievu val.).
21.10 «Māsas padoms» (ar subtit.). Ukrainas melodrama.
22.45 «Bikini meitene. Fantāzijas». 2.sērija.
23.15 «Seksā faili». Seksa matiks.
0.35 «NBA spēļu apskats». *

LNT

- 6.25** «Benija Hila šovs». 5.sērija.
7.00 «Dzīves smieklīgākie brīži».
7.55 «Maska». ASV animācijas seriāls. 35.sērija.
8.25 «Džīma dēļ». ASV komēdijseriāls. 121.sērija.
8.55 «Mans mīltais draugs».
9.25 «Rīta mikslis». Vada E.Zariņš.
10.00 «Ģimenes vērtības». ASV piedzīvojumu filma ģimenei.
11.50 «Adamu ģimenes dārgumi». ASV melnā komēdija.
13.50 «Viņš ir lēdija». Realitātes šovs. 4.sērija.
14.50 «Amuleti 8». ASV seriāls. 22.sērija.
15.50 «Dzīves smieklīgākie brīži».
16.05 «Tornado». Vācijas katastrofu filma. 2.sērija.
18.00 «Komisārs Reksis». Austrālijas Vācijas seriāls. 112.sērija.
19.00 «Prāta banka». Intelektuāla spēle.
20.00 LNT ziņas.
20.25 Sporta un laika ziņas.
20.40 «Zelta drudzis». Veiksmes spēle.
21.10 «Latvijas zelta talanti». TV šovs.
23.30 «Skrien, Ronij, skrien!» ASV piedzīvojumu komēdija.
1.15 «Sex 1». Erotiska mākslas filma.
2.55 «Bubulis». ASV, Vācijas un Jaunzēlandes šausmu filma. 2005.g.
4.40 «Laika apstādītāji». ASV piedzīvojumu filma.

TV3

- 5.50** «Mīlēt. Mirt. Un atgriezties». Venecuēlas seriāls. 80.sērija.
6.45 Hoolaboola. Bērnu rītiņš.
8.25 «Vai tu esi gudrāks par piektklasnieku?» TV spēle. Vada M.Olte.
9.25 «Glābējkomanda Cepums».
10.00 «Brāji Burunduki un vilkatis». ASV animācijas piedzīvojumu filma.
11.40 «Smieklīgākie videokuriozi».
12.00 «Ādamsoni». Latvijas humora seriāls.
13.00 «Koru kari». Sadziedāšanās šovs TV3.
15.45 «Viens pats mājās 3». ASV ģimenes komēdija.
17.50 «Majors Peins». ASV komēdija.

- 19.50** «Vai tu esi gudrāks par piektklasnieku?» TV spēle. Vada M.Olte.
20.50 «Otrpus šogam». ASV animācijas filma ģimenei.
22.50 «Trakais suns un Glorija». ASV komēdija.
0.45 «Mīla un lode». ASV spraiga sižeta filma.
2.15 «Samaitāta prāta seksuālie instinkti». Dokumentāla filma.
3.10 «SMS čats».
5.00 «Mīlēt. Mirt. Un atgriezties». Venecuēlas seriāls. 81.sērija.

TV5

- 8.00** «Cīmies pie Tofika». Rīts kopā ar ģimeni.
10.00 «Sieviešu līga» (ar subtit.).
11.00 «Jautro un atjautīgo klubs» (ar subtit.).
12.00 «Dzīvokļa jautājums: renovācijas šovs» (ar subtit.). Krievijas šovs.
13.00 «Jaunā paauzde» (krievu val.). Kristīgā programma.
13.30 «Bez cenzūras ar slavenībām» (krievu val.).
14.30 «Dzīvokļa jautājums: renovācijas šovs» (ar subtit.). Krievijas šovs.
15.30 «Gorbačovs» (ar subtit.). Krievijas dokumentāla filma.
16.30 «Krievijas sensācija» (ar subtit.). Krievijas dokumentāls raidījums.
17.30 «Diversants» (ar subtit.). Krievijas seriāls.
18.30 «Ģenerālsēkretāri» (krievu val.). Krievijas dokumentāla filma.
19.30 «Sestdienas ziņu vakars» (krievu val.). Informatīva vakara programma.

- 20.00** «Jūrmaliņa 2008» (ar subtit.).
21.30 «Sīksprānis» (ar subtit.). Krievijas operete.
23.50 «Dāvāda šovs». * «SMS ar iepazīšanos».
1.20 «Erotiskie stāsti». Erotisks seriāls. SMS ar iepazīšanos.

Svētdiena, 14.decembris

LTV 1

- 7.30** «Garīgā dimensija».
8.00 «Sargājiēt bērņus!»
8.15 «Titoms». Animācijas seriāls. 8.sērija.
8.40 «Bīte». Animācijas seriāls. 58.sērija.
9.00 «Kas te? Es te!»
9.30 «Neprāta cena». ASV seriāls. 15.sērija.
19.15 LNT ziņu Top 10.
20.00 LNT ziņas, laika ziņas.
20.15 Sporta ziņas.
20.25 «Degpunktā». Nedēļas apskats.
20.45 «Divkauja». Lielbritānijas, ASV, Vācijas un Īrijas kara drāma.
23.15 «Supernatural». ASV šausmu seriāls. 9.sērija.

- 0.10** «Grūti nogalināt». ASV spraiga sižeta filma. 1990.g.
2.00 «Skrien, Ronij, skrien!» ASV piedzīvojumu komēdija.
3.40 «Izrēķināšanās Bronksā». Honkongas piedzīvojumu komēdija.
5.20 «Teksasas reindžers 7». ASV seriāls. 15.sērija.

LTV 7

- 7.45** «Dabas taka». *
8.15 «Televeikala skatlogs». «Skatpunkti».
8.30 «Nedēļas apskats».
9.00 «Televeikala skatlogs». «TV mozaika».
9.30 «Televeikala skatlogs». «Aktualitātes».
10.00 «Vārds uzņemējiem».
10.30 «Televeikala skatlogs». «Zem jumta».
11.00 «Autosporta programma nr.1». *
11.30 «Televeikala skatlogs». «Top Shop».
11.45 «Strana.lv» (krievu val.). *
12.15 «Ar maksšeri». *
12.45 «Ātruma cilts». *
13.15 «Nirēja dienasgrāmata». Dokumentāls seriāls. 7.sērija.
13.45 «Zem viena mēness».

Kad ieņēmumi krītas, jāveicina uzņēmējdarbība

■ Anna Afanasjeva

«Līdz septembrim ieņēmumi no iedzīvotāju ienākuma nodokļa pilsētas budžetā par 18 procentiem pārsniedza sākotnējās prognozes. Bet oktobrī situācija krasi mainījās un ieņēmumu līmenis nokritās līdz minus 1,2 procentiem. Tas liecina par nepieciešamību veicināt uzņēmējdarbības atbalsta instrumentus. Mūsu visu šodienas uzdevums ir palīdzēt uzņēmējiem jaunu tirgu meklējumos un atbalsta politikas pilnveidē,» tā plānošanas reģionu un ministriju Sadarbības komisijas apvienotajā sanāksmē uzsvera Jelgavas domes priekšsēdētājs Andris Rāviņš.

Jelgavā notikušās sanāksmes nolūks bija vērst uzmanību uz uzņēmējdarbības problēmu risinājumiem. Gatavojoties tai, jau iepriekš notika vairākas diskusijas starp vietējiem uzņēmējiem, pašvaldību un valsts institūciju pārstāvjiem. Tām sekoja Zemgales reģionālā konference par esošo situāciju uzņēmējdarbībā un nākotnes redzējumu. Tajā vairāk nekā 20 identificētās problēmas un risinājumu piedāvājumus iesniedza ministriju Sadarbības komisijā, kuras nolūks ir nodrošināt valsts pārvaldes un reģionu partnerību. Līdzīgi pasākumi notika arī pārējos reģionos. Kopumā tika uzrādītas vairāk nekā 70 problēmas un iespējamie risinājumi nodokļu, kredītu, izglītības, infrastruktūras un citās jomās.

Tika ierosināts turpināt atbalsta programmas komercdarbības uzsākšanai un attīstībai, līdz 90 procentiem palielināt valsts

atbalstu biznesa inkubatoru darbības nodrošināšanai, neaplikt ar nodokļiem ieguldījumus uzņēmuma paplašināšanā, modernizācijā, izglītībā un zinātnē, noteikt, ka jaunajiem un mazajiem uzņēmējiem PVN taksācijas periods ir viens kalendārais gads. Tāpat Valsts ieņēmumu dienesta darbā nepieciešams vienkāršot grāmatvedības uzskaiti mazajiem uzņēmumiem, izvērtēt atskaišu apjomu, līdz noteiktam apzīmējumam piemērot atvieglotu atskaišu formu. Savukārt izglītības politikā ieteikts ieviest vienotu komerciālās izglītības sistēmu, bet profesionālās izglītības materiāli tehniskās bāzes uzlabošanu svarīgi koordinēt ar atbilstošās nozares pārstāvjiem.

Ekonomikas, Finanšu un citu ministriju speciālisti vērsa uzmanību, ka virkne priekšlikumu jau ņemta vērā. Piemēram, uzņēmējiem daudz labvēlīgāki nosacījumi iekļauti grozījumos likumā par uzņēmuma ienākuma nodokli, ar to neapliks ražošanas attīstībā reinvestēto peļņu. No 14 līdz 10 dienām samazinot apmaksājamo slimības dienu skaitu, sperts pirmais solis šajā virzienā. Paredzēts samazināt iesniedzamo dokumentu skaitu ES finansē-

juma saņemšanai, bet, apturot atsevišķas aktivitātes, piemēram, *biznesa eņģeļu* tīklu, to līdzekļus novirzīšot lietderīgākiem mērķiem – uzņēmumu iekārtu iegādei un infrastruktūras izbūvei.

Savukārt reģionu pārstāvji vērsa uzmanību uz problēmām, kas joprojām ir aktuālas. Pašreizējā situācijā ir uzņēmumi, kas pirmskrīzes situācijā nonāk PVN atmaksas termiņu dēļ. Uzņēmējiem svarīgi, lai līdzekļus novirzītu praktiskiem pētījumiem, kas veicinātu tehnoloģiju un produktu attīstību, nevis iegultu plauktos. «Nav normāli, ka pilsētā uzņēmumam nav problēmu ar interneta sakariem, savukārt no mājām nepilnu piecu kilometru attālumā no Jelgavas viņš savam biznesam nevar sekot līdzi,» Zemgales plānošanas reģiona direktors Raitis Vitolīņš kvalitatīvu sakaru nodrošinājumu raksturoja kā infrastruktūras jomā otro lielāko problēmu aiz ceļiem.

A.Rāviņš akcentēja projektu finansējuma problēmu. Proti, uzņēmumi, kuru projekti saņēmuši ES atbalstu, to realizēšanai bankās nevar saņemt finansējumu. Jelgavas uzņēmēju vidū šī problēma pagaidām nav tik aktuāla, bet vienam no lielākajiem reģiona nodokļu maksātājiem šī iemesla dēļ radušās nopietnas grūtības, banka atteikusi agrāk piešķirto garantiju. Ekonomikas ministrijas ES fondu ieviešanas departamenta direktors Edmunds Valantis atgādināja par garantiju programmu uzņēmējiem, kas darbojas līdz šā gada beigām, atbalsta programmu, ko īsteno Hipotēku banka, par sarunām ar Eiropas Investīciju fondu, taču nevarēja atbildēt, cik operatīvi uzņēmums problēmu varētu atrisināt. Tāpat nevarēja atbildēt par rezerves risinājuma esamību.

Reģionu pārstāvji kā nepieņemamu vērtēja finanšu «apgriešanu» ES projektu līdzfinansējumam. Viņi arī uzsvera, ka nav pieļaujams, ka pēc sanāksmē izskanējušajiem jautājumiem un diskusijām nekas nemainītos, jo situācija ir nopietna un jādoma, kā novērst atjaunotās brīvvalsts laikā «saražotās» nekārtības.

Latvijas Pašvaldību savienības priekšsēdētājs Andris Jaunsleinis reģionu un ministriju Sadarbības komisijas sanāksmi vērtēja atzinīgi, jo pašvaldību pārstāvji daudz labāk pārzina reālo dzīvi, kamēr citos līmeņos jūtama ilūziju pieskaņa: «Ir būtiski, ka ministrijas Raitis Vitolīņš kvalitatīvu sakaru nodrošinājumu raksturoja kā infrastruktūras jomā otro lielāko problēmu aiz ceļiem.»

Piedāvā darbu dispečeram – mehāniķim.

Nodrošinām labus darba apstākļus un konkurētspējīgu atalgojumu.
Pieteikumu, CV un motivācijas vēstuli iesūtīt līdz 2008. gada 8. decembrim uz adresi:
SIA «Jelgavas Autobusu parks»,
Meiju ceļš 62, Jelgava, LV-3007, vai pa e-pastu: jap@jap.lv.

JELGAVAS PILSĒTAS
KULTŪRAS NAMĀ

KULTŪRA®
JELGAVAS PILSĒTAS PASAULDĪBAS Aģentūra

14. decembrī plkst. 14.00

Koncerts

Mazu brīdi pirms...

Programmā komponista Jāņa Lūsēna dziesmas,
ar latviešu dzejnieku Kārļa Skalbes
un Viļa Plūdoņa mīlas liriku pret dzimteni,
māti, ģimeni, bērnu un Dievu.

Pedalās: Jānis Lūsēns,
Latvijas Nacionālās operas soliste Kristīne Zadvovska
un operdziedātājs Ingus Pētersons.

Bijēšu cena: Ls 5.00, 4.00, 3.00

Kases darba laiks:
Otrd., trešd., ceturtd., piektd. 15.00 – 19.00
Sestd. 9.00 – 14.00
Kases tālrunis: 63084679

uzzini vairāk:
kultura.jelgava.lv

INOVĀCIJU DIENA „Eiropas atbalsts inovācijai”

2008. gada 4. decembrī
plkst. 10.00 - 14.45

Jelgavas reģionālajā Pieaugušo izglītības centrā!

Aicinām pieteikt dalību līdz 1. decembrim. Dalība - bezmaksas.

Tālr. 63012155; 63012169; 28342419
e-pasts: liga.m@jelgava.lv, ilze@jelgava.lv
Svētes iela 33, Jelgavā, LV - 3001, www.jrpjic.lv

Lūgums atsaukties.

Jelgavas dome aicina Zigrīda Hercoga (dzimis 1928. gada 8. februārī, miris 2008. gada 19. oktobrī) piederīgos pieteikties Jelgavas domē Lielajā ielā 11, 109. kabinetā (kontakttālruni 63005523 vai 63005470), divu nedēļu laikā no aicinājuma publicēšanas dienas, lai vienotos par rīcību ar mirušās personas dzīvokli atstātajiem sadzīves priekšmetiem un mantām. Ja minētajā termiņā personas piederīgie nepieteiksies, mantas tiks iznīcinātas.

Jelgavas domes Kultūras padome uzsāk kultūras pasākumu projektu pieņemšanu 2009. gadam

Konkursa mērķi:

1. Veicināt mākslas un kultūras tradīciju iedzīvināšanu pilsētas kultūrvidē un plašas sabiedrības iesaistīšanu kultūras dzīvē;
2. Apzināt un saglabāt kultūras mantojumu;
3. Atbalstīt jaunrades procesus.

Prioritātes tiks piešķirtas projektiem, kuri paredz:

- veidot Jelgavu kā Zemgales novada kultūras centru;
- piesaistīt finansējumu no vairākiem avotiem.

Projektu pieteikumus var iesniegt gan juridiskas, gan fiziskas personas.

Pieteikumi iesniedzami:

1. JPPA «Kultūra» birojā K.Barona ielā 6 līdz 2009. gada 16. janvāra plkst.14.30. Projektu iesniegšanas kārtība:
 - 1.1. katrs projekts atsevišķi slēgtā aploksnē;
 - 1.2. uz aploksnē jānorāda:
 - 1.2.1. adresāts: «2009. gada kultūras pasākumu projektu konkursam»;
 - 1.2.2. iesniedzējs, juridiskā adrese;
 - 1.2. pieteikumus sūtīt pa pastu, zīmogs datēts ne vēlāk kā 2009. gada 16. janvāris.
2. Projektu var iesniegt elektroniskā veidā ar ieskanētu (parakstu) pieteikuma anketu uz e-pastu: kcn@dome.jelgva.lv līdz 2009. gada 16. janvāra plkst.14.30,
 - 2.1. pavadvēstulē norādīt:
 - 2.1.1. adresāts: «2009. gada kultūras pasākumu projektu konkursam»;
 - 2.1.2. iesniedzējs, juridiskā adrese;
 - 2.2. pēc pieteikuma nosūtīšanas zvanīt pa tālruni 63023461, lai pārliecinātos, ka projekta pieteikums ir saņemts.

Projekta pieteikuma prasības

1. Norādīt pilsētas programmu, kurai atbilst projekts:

- valsts svētki un atceres dienas,
- kultūras pasākumi:
 1. valsts un starptautiskie,
 2. reģionālie un pilsētas,
 3. izklaides,
- mākslinieciski radošās darbības atbalsts,
- kultūrizglītība,
- sadarbība kultūrā.

2. Informācija par pasākumu:

- nosaukums,
 - mērķauditorija un plānotais dalībnieku skaits,
 - izpildes termiņi,
 - iestādes vadītāja rekomendācija (iestāžu darbinieku iesniegtajiem projektiem),
 - ieņēmumu un izdevumu tāme, kurā uzrādīts pieprasītais finansējums un iesniedzēja ieguldījums.
3. Īss pasākuma apraksts (ne vairāk par 1 lpp. A4 datorrakstā, 14 burtu izmērā).
 4. Ziņas par iesniedzēju:
 - a) juridiskām personām:
 - nosaukums,
 - juridiskā adrese un adrese, uz kuru sūtīt atbildi par projekta rezultātiem,
 - organizācijas vadītājs,
 - reģistrācijas Nr.,
 - e-pasts,
 - tālrunis, citi saziņas līdzekļi,
 - pilnvarotās personas vārds, uzvārds un paraksts;
 - b) fiziskām personām:
 - CV,
 - adrese, tālrunis, citi saziņas līdzekļi.

Viena fiziska vai juridiska persona iesniedz ne vairāk kā 2 projektus!

5. Projektam jāpievieno aizpildīta projekta pieteikuma anketa. Anketu var iegūt JPPA «Kultūra» mājas lapā kultura.jelgava.lv, sadalā «Projektu konkurss». Tālrunis informācijai 63023461 (JPPA «Kultūra»).

Aizsaulē aizgājuši

JANĪNA GRIGALAITE (dz. 1930. g.).
AINA DIMIŠEVSKA (dz. 1923. g.).
VJĀČESLAVS SOLOVJOVS (dz. 1942. g.).
IGORS IVANOVS (dz. 1969. g.).
ELEONORA NEIKŠĀNE (dz. 1928. g.)
Izvadīšana 4.12. plkst.12.30 Baložu kapsētā.
ČESLAVS REUTS (dz. 1938. g.)
Izvadīšana 5.12. plkst.12 no Zanderu sēru nama uz Bērzu kapsētu.
BIRUTA BIKOVIČA (dz. 1928. g.).
Izvadīšana 6.12. plkst.13 Zanderu kapsētā.

Jelgavas domes deputātu pieņemšanas laiki

Deputāts	Pieņemšanas laiks	Pieņemšanas vieta
Andris Rāviņš	Katra mēneša 1. un 3. pirmdiena no plkst.15 līdz 19	Jelgavas domē Lielajā ielā 11, 222. kab. Tālr.63005531
Irēna Škutāne	Katra mēneša 1. un 3. pirmdiena no plkst.15 līdz 19	Jelgavas domē Lielajā ielā 11, 223. kab. Tālr.63005501
Aigars Rublis	Katra mēneša 1. un 3. pirmdiena no plkst.15 līdz 19	Jelgavas domē Lielajā ielā 11, 219. kab. Tālr.63005508
Andris Ķipurs	Katra mēneša 1. pirmdiena no plkst.16 līdz 18	Brīvības bulvāri 6, galvenā ārsta kab. Tālr. 63027606
Andrejs Garančs	Katra mēneša 4. pirmdiena no plkst.16 līdz 18	Lielajā ielā 2, LLU Saimnieciskajā dienestā. Tālr.63005656
Voldemārs Striķis	Katru trešdienu no plkst.14.15 līdz 15	LLU Ekonomikas fakultātē Svētes ielā 18, 231. kab. Tālr.63027239; 29286497
Valdis Sutens	Katru ceturtdienu no plkst.15 līdz 17	K.Barona ielā 40. Mob.tālr.29228137
Ivars Krastiņš	1. un 3. mēneša pirmdiena no plkst.16 līdz 18	Skolotāju ielā 3, 2. stāvā, 27. kab.
Maksims Galkins	Iepriekš piesakoties pa tālr.26010099	
Arnis Razminovičs	Iepriekš piesakoties pa tālr.26597361	
Jurijs Strods	Iepriekš piesakoties pa tālr.29226774	
Sergejs Nevoļskis	Iepriekš piesakoties pa tālr.26410614	
Māris Narviļs	2. un 4. mēneša pirmdiena	Skolotāju ielā 3, 2. stāvā, 27. kab.
Dace Olte	Katru darba dienu no plkst.8.30 līdz 12.30 un no 13 līdz 16	Pasta ielā 43, iepriekš sazinoties pa tālr.63022568
Modris Jansons	Iepriekš piesakoties pa tālr.29204514	Jelgavas domē Lielajā ielā 11, 310. kab.

Pilsoniskā apziņa veidojas ģimenē

«Skolotāji pieprasa algu pielikumu. Tikai jājautā – par ko, ja uz ielas aptaujātie skolēni nezina, kas ir Lāčplēša diena. Ko tad skolās māca? Vai Latvijas valsts vēsture nebūtu jāzina katram skolēnam? Bet varbūt to nezina pašas skolotājas?»

Jūsu laikrakstā lasu, cik grūti Jelgavas pilsētas pašvaldībai ar naudas līdzekļiem, lai palīdzētu tās iedzīvotājiem un pilsētai. Klausies un brīnies! Televīzijas raidījumā atskan, ka Jelgavas pilsētas mērs Andris Rāviņš uzkāris sev kaklā vairāk nekā četrus tūkstošus. Tā, lūk, dzīvo bagātie un paēdušie. Pensionāra iztiku nedēļā sauc par šovu. Dzīvoju ar cerību, ka šādu šovu kādreiz piedzīvos šie labklājībā iedzīvojušie cilvēki. Šādu vēstuli «Jelgavas Vēstnesis» redakcija saņēma no jelgavnieces Lienes.

«Ja cilvēkam uz ielas pēkšņi pajautātu nosaukt kādu ķīmijas formulu vai fizikas likumu – vai viņš to spētu? Visticamāk, ka ne, un tieši tādēļ nebūtu godīgi diskutēt par to, vai bērns uzreiz zina vai nezina pateikt, kas noticis konkrētā datumā. Šajā gadījumā – 11. novembrī. Tas ir ļoti subjektīvs viedoklis,» lasītājas sašutumu komentē Jelgavas Vēstures un sociālo zinību skolotāju metodiskās apvienības vadītāja Jeļena Rjazanceva, norādot, ka priekšmeta «Latvijas un pasaules vēsture» skolotāji strādā ļoti apzinīgi un saskaņā ar programmu. Jāpiebilst, ka saskaņā ar valsts standartiem Latvijas vēsture pamatskolēniem aizņem vienu trešo daļu

no visas mācību vielas, taču, kā norāda J.Rjazanceva, bieži vien Latvijas vēsturei tiek atvēlēts vairāk laika.

«Nedrīkst aizmirst arī to, ka pilsoniskā apziņa pirmām kārtām tomēr veidojas ģimenē un vēstures stundas var tikai to papildināt. Vai šī lasītāja ar savu bērnu vai mazbērnu bija pie Lāčplēša pieminekļa? Vai valsts svētkos stāstīja par Latvijas vēsturi? Kopā noskatījās filmu «Rīgas sargi»?» retoriski jautā metodiskās apvienības vadītāja.

Savukārt pašvaldības preses sekretāre Līga Klismeta, komentējot viedokli par pilsētas mēra Amata ķēdi, norāda, ka tā ir Jelgavas pašvaldības īpašums, kuru kā goda un varas simbolu ir tiesīgs lietot tikai Jelgavas domes priekšsēdētājs, pildot amata pienākumus valsts svētku un atceres dienu pasākumos, Jelgavas pilsētas svētku svinībās un citos oficiālos pasākumos. Vēsturiskā Jelgavas pilsētas galvas Amata ķēde pēc Otrā pasaules kara nonāca kolekcionāra G.Graudīņa rīcībā. Jelgavas pašvaldība vēlējas šo vēsturisko pilsētas simbolu atgūt, taču sarunas ar kolekcionāru nebija veiksmīgas, tieši tādēļ pieņemts lēmums to izgatavot no jauna.

«Lēmumu par Amata ķēdes precīzas vēsturiskās kopijas izgatavošanu pieņēma 2005. gadā. Amata ķēdes izgatavošana bija tehniski sarežģīta, un tā tika pabeigta tikai 2008. gada rudenī, tas ir, pēc nepilnīm trim gadiem,» atgādina L.Klismeta.

Sagatavoja Sintija Čepanove

Letvi skvērā aiz kultūras nama asfaltēs nākamgad

«Pirms dažiem gadiem skvērā aiz kultūras nama tika asfaltētas ietves. Diemžēl viena ietve, apmēram 60 metrus gara, kura sākas iepretim bijušajam «Jelgavas maiznieka» veikalam un ir skvēra vidū, palika nepabeigta. Jāatzīmē, ka šī ietve visos pilsētas svētkos «lepojas» ar lielām pelšķēm un bedrēm. Piena, medus un maizes svētkos daudzi iedzīvotāji ir ļoti neapmierināti, ka iepērkoties jābrīnās pa pelšķēm. Kā zināms, svētkus pilsētā apmeklē daudz viesu, kuri tās redz,» «Jelgavas Vēstnesis» raksta Celmiņa kungs, lūdzot noskaidrot, kad ieklānās asfaltēt šo ietvi, kuru, iespējams, ir aizmirsuši noasfaltēt, kad asfaltēja visus citus celiņus skvērā.

Pašvaldības aģentūras direktors Andrejs Baļčūns norāda, ka lasītāja minētā ietve daļēji – apmēram 50 procenti – atrodas uz privātas zemes. «Asfaltbetona remontdarbi iespējami tikai ar zemes īpašnieka saskaņojumu, taču, neraugoties uz to, «Pilsētsaimniecība» šo ietvi iekļaus Jelgavas domes Investīciju plānā un veiks tās remontdarbus,» norāda A.Baļčūns.

Skvērā aiz kultūras nama ietves, kas sākas iepretim bijušajam «Jelgavas maiznieka» veikalam, remontdarbus paredzēts veikt 2009. gadā. «Asfaltbetona segums tiks ieklāts ar asfalta ieklājēju pēc pilnas tehnoloģijas,» skaidro direktors.

Sagatavoja Sintija Čepanove

Skvērā aiz kultūras nama ietves, kas sākas iepretim bijušajam «Jelgavas maiznieka» veikalam, remontdarbus paredzēts veikt 2009. gadā. Foto: Ivars Veiliņš

Turpinās caurbraucamo ceļu sakārtošanu pagalmos

«Jelgavas Vēstnesis» saņēmis divus jautājumus saistībā ar pilsētas daudzdzīvokļu namu pagalmiem.

Tā Pērnavas ielas 18. mājas iedzīvotāja stāsta, ka vasarā, kad tika laboti iebraucamie ceļi dzīvojamo namu pagalmos, nebija aizmirsts arī RAF dzīvojamais masīvs. «Laboja visur, izņemot mūsu pagalmu. Centos runāt ar SIA «Jelgavas Nekustamā īpašuma pārvalde» (JNĪP) pārstāvjiem, taču viņi klusē un iesaka vērsties pie mājas vecākā. Tas savukārt uz jautājumu atbild, ka mūsu namā dzīvo daudz parādnieku, tāpēc iebraucamo ceļu pie ēkas neviens nelabos. Nezinu, ko darīt tālāk,» raksta jelgavniece.

Savukārt Māras ielas 8. mājas iedzīvotāja e-pasta vēstulē raksta, ka nonācis jau tiktāl, ka taksometra izmantošanas gadījumā tās vadītājs atsakoties piebraukt pie mājas, jo iebraucamais ceļš esot vienās bedrēs un viņš negribot lauzt mašīnu. Sieviete grib zināt, vai kādreiz salabos iebraucamo ceļu arī pie viņu mājas.

JNĪP tehnikais direktors Uldis Lazdiņš stāsta, ka apsaimniekošanas uzņēmums šogad kopā ar aģentūru «Pilsētsaimniecība» apsekoja visus ar daudzdzīvokļu namu pagalmiem saistītos caurbraucamos ceļus, kas ved uz vairākām mājām vai citiem objektiem. Iespēju robežās tika sāka šo koplieto-

Šogad jau sāka koplietošanas ielu sakārtošana, aizlāpot gadiem ilgi veidojušās lielās bedres, un tas turpināsies arī nākamgad, kad kārtā varētu pienākt arī Pērnavas ielas 18. nama iebraucamajam ceļam. Foto: Ivars Veiliņš

šanas ceļu sakārtošana, aizlāpot gadiem ilgi veidojušās lielās bedres. Taču visu caurbraucamo ceļu uzlabošanai pietrūka līdzekļu, tāpēc vai katrā lielākajā dzīvojamā masīvā palikuši ceļi, kuru sakārtošana atstāta uz vēlāku laiku. Pie tādiem pieder arī caurbraucamais ceļš, kas ved gar Pērnavas ielas 18. māju. To uzlabošana turpināsies nākamvasar. Pašlaik nav iespējams pateikt, kādos apjomos, jo vēl nav zināms nākamā gada

pilsētas budžets, kas pašlaik ir izstrādes stadijā. Taču vispirms uzlabojumi tiks veikti tur, kur šovasar tie netika veikti.

Nopietnāka situācija ir ar iebraucamo ceļu pie Māras ielas 8. mājas. «Tas ir tik kritiskā stāvoklī, ka faktiski par tādu vairs nav saucams,» raksturo U.Lazdiņš, piebilstot, ka tik sliktā stāvoklī pilsētas dzīvojamo namu masīvos nav neviena cita iebraucamā ceļa. Tā sakārtošanai ar bedru aizlāpīšanu vien nepietiks, ne-

pieciešami daudz nopietnāki ieguldījumi. U.Lazdiņš lēš, ka JNĪP arī nama dzīvokļu īpašniekus ar savu līdzfinansējumu aicinās atbalstīt piebrauktuves remontēšanu. Kad tas varētu notikt, pašlaik nav iespējams pateikt. Iecerēts īstenošana atkarīga arī no tā, vai nākamgad pilsētas budžetā izdosies atvēlēt līdzekļus daudzdzīvokļu namu pagalmu sakārtošanai, kā tas tika darīts šogad.

Sagatavoja Anna Afanasjeva

Logu nomaiņa ir jāaskaņo

«Pirms apmēram pusgada pilsētas būvinspektori mūs, jelgavniekus, informēja, ka daudzdzīvokļu māju fasādēs jāliek vienas krāsas un dizaina pakešlogi. Bet daudzi iedzīvotāji to neievēro, īpaši pēdējā laikā. Kā šādus bezgaumības piemērus var minēt namu Lielajā ielā 10, Mātera ielā 29, kur ielikti visdažādākās krāsu paletes logi,» «Jelgavas Vēstnesis» raksta Celmiņa kungs. Viņš vēlas noskaidrot, vai būvinspektori ir sodījuši «pašdarbniekus», lai «apturētu šo bezgaumības izpausmi, jo pilsēta ar katru dienu kļūst raibāka». «Kāpēc šo procesu nevar apturēt? Vai nav pieņemta atbilstoša likumdošana?» jautā kungs, atgādinot, ka mēs katrs vēlētos lepoties ar savu pilsētu, nevis par to sarkt.

«Šogad Jelgavas pašvaldības

Būvinspekcijas darbinieki ir konsultējuši un informējuši iedzīvotājus par nepieciešamību pirms logu rāmējumu nomaiņas saskaņot to Būvinspekcijā, lai pēc šo darbu veikšanas būtu ne tikai siltumenerģijas ekonomija, bet arī neciestu pilsētas ēku fasāžu estētiskais noformējums,» norāda Jelgavas pašvaldības Būvinspekcijas vadītāja Natālija Ļubina, novērtējot, ka arvien vairāk dzīvokļu īpašnieku pirms logu nomaiņas patiesi vērsas pēc konsultācijas Būvvaldē un saņem saskaņojumu šādu darbu veikšanai. «Diemžēl ir arī izņēmumi,» tā N.Ļubina.

Viņa atgādina, ka Jelgavas apbūves noteikumi paredz, ka logu rāmju krāsojuma tonim ēkas fasādē jābūt vienādam. «Taču logu nomaiņa notikusi ilgstošā periodā, tādēļ grūti

Jelgavas apbūves noteikumi paredz, ka logu rāmju krāsojuma tonim ēkas fasādē jābūt vienādam. Foto: Ivars Veiliņš

konstatēt, kurā brīdī tie ir pārlikti. Līdz šim par nesaskaņotiem logu rāmjiem neviens dzīvokļa

īpašnieks vēl nav sodīts,» informē N.Ļubina.

Sagatavoja Sintija Čepanove

Par kārtību pieturvietās atbild firma

«Vēlos izteikt savu viedokli par autobusu pieturām. Es sabiedriskajā transportā regulāri braucu no Vīgriežu ielas pusēs. Mūsu autobusu pieturās benzintanka pusē tās ir tīras, caurredzamas, taču pretējā pusē, virzienā uz centru, – katastrofālas. Turklāt, ja ir daudz pasažieru un list lietus, ir daudz pasākumu, kas ir ļoti nepatīkami. Pret netīrajām sienām pieturās ir bail nosmērēt virsdrebes! Tās taču nezina, kad tīrītas pēdējo reizi!» «Jelgavas Vēstnesis» raksta Māras kundze, pievienojoties jelgavnieces Laimas Upītes aicinājumam («Jelgavas Vēstnesis», 30.10.2008.) Jelgavu

izveidot par Spodrības pilsētu. «Izbrīnu rada, ka pie dzelzceļa stacijas, kas varētu būt pilsētas vizītkarte, pieturas mūsu pilsētā ir negods savas netīrības dēļ. Lūgums arī Pašvaldības policijai, veicot reidus pilsētā, patrenkāt pusaudžus, kuri par pulcēšanās vietu izvēlējušies autobusu pieturu nojumes, tās piegružojot un demolējot. Turklāt, šādās kompānijās gaidot autobusu, turpina kundze, vērstot atbildīgo dienestu uzmanību uz situāciju dažās pilsētas autobusu pieturās.

Kā norāda pašvaldības aģentūras «Pilsētsaimniecība» direktors Andrejs Baļčūns, Jelgavas pilsētas teritorijā uzstādītās autobusu pieturvietu nojumes apsaimnieko gan «Pilsētsaimniecība», gan SIA «JCDecaux», kas pilsētā par saviem līdzekļiem uzstādījusi pieturvietas un tajās izvietojusi reklāmu. «Pašvaldības aģentūra «Pilsētsaimniecība» ir noslēgusi apsaimniekošanas līgumu ar SIA «JCDecaux». Līguma nosacījumos teikts, ka firmai vismaz divas reizes mēnesī jāuzkopj pieturvieta un iepļūsusie stikli jānomaina trīs darba

dienu laikā pēc bojājuma konstatēšanas,» skaidro A.Baļčūns, piebilstot, ka aģentūras speciālisti, pārlūkojot pilsētu, fiksē pieturvietu tehnisko un vizuālo stāvokli. Ja kādā konstatē netīrību vai nekārtības, par to tiek ziņots apsaimniekotājfirmā, kam tās saskaņā ar līguma nosacījumiem jānovērš. «Arī lasītājas minētās pieturvietas Stacijas un Tērvetes ielā apsaimnieko šī firma. Par situāciju šajās pieturvietās tai jau ir paziņots un tās liks sakārtot,» apliecina aģentūras direktors.

Sagatavoja Sintija Čepanove

Kultūras pasākumi

- 4. decembrī pulksten 17 – pilsētas svētku egles iedegšana Hercoga Jēkaba laukumā.
- 6. decembrī pulksten 16 – Jelgavas kristīgo draudžu tradicionālais Ziemassvētku koncerts akcija «Gaismai pretim». Ieeja – par ziedojumiem.
- 6. decembrī pulksten 16 – Jelgavas 4. vidusskolas meiteņu kora «Spīgo» garīgās mūzikas koncerts. Dirģente Līga Celma (Sv. Annas katedrālē).
- 7. decembrī pulksten 16 – BJC «Junda» popgrupas «Lai skan» 15 gadu jubilejas koncerts. Mākslinieciskā vadītāja I. Šveicere. Biješu cena – Ls 1 (kultūras namā).
- 10. decembrī pulksten 19 – M. Čehova Rīgas krievu teātra viesizrāde – Eduardo de Filipino komēdijas «Rēģi» pirmizrāde. Divains stāsts par spokiem. Spilgta un teatrāla izrāde, kas robežojas ar grotesku. Lomās J. Rafalsons, I. Čerņavskis, J. Frololova, J. Korņevs, G. Rossijska, V. Grossmans, A. Možeiko, O. Terskiha, O. Nikuljina. Biješu cena – Ls 6; 5; 4.
- 13. decembrī pulksten 14 un 17 – bērnu un jauniešu deju kolektīva «Vēja zirdziņš» koncerts «Veiksmes raksti». Piedalās bērnu vokālā studija «Nianse» I. Lipskas vadībā un BJMK vokālā studija I. Cines vadībā. Biješu cena – Ls 2; 1 (kultūras namā).
- 13. decembrī pulksten 16 – Trešās Adventes koncerts. Piedalās: koris «Sidrabe» (diriģenti – Z. Kurševa, I. Krauze, G. Pavilons), Sv. Annas draudzes koris (diriģents A. Jansons), vokālais kvartets. Ērgelniece un koncertmeistare Ilze Reine (Sv. Annas katedrālē).

Izstādes

- Līdz 20. decembrim – izstādes «Esmu māceklis, meklēju skolotājus» (Pēterā Pirmā Lielā sūtniecība) atklāšana (Ģederta Eliasa Jelgavas Vēstures un mākslas muzejā).
- Līdz 2. janvārim – Tautas gleznošanas studijas dalībnieku izstāde «Ziemassvētki dvēselei» un «Latvijas keramikas» izstrādājumu izstāde (kultūras nama 2. stāvā).
- Līdz 3. janvārim – Birutas Derumas jubilejas izstāde «Pasaka par ziedēšanu» (kultūras nama 1. stāvā).
- Līdz 2. janvārim – Čehu baroka arhitektūras daile. Vladimira Ubera fotogrāfijas. Izstāde tapusi sadarbībā ar Čehijas vēstniecību Latvijā (kultūras namā).
- Līdz decembra beigām – «Ziemassvētku dekori» sadarbībā ar Jelgavas ziedu veikaliem, saloniem un individuālajiem floristiem (kultūras nama 1. stāvā).
- Decembrī – Marka Selerjē (Francija) fotogrāfijas «Pilsētu izrāde» (kultūras nama 1. stāvā).
- Līdz 14. decembrim – Jelgavas skolu audzēkņu vizuālās un lietišķās mākslas darbu izstāde «Svētku priekam» (Ģederta Eliasa Jelgavas Vēstures un mākslas muzejā).

Sporta pasākumi

- 5. decembrī pulksten 19.30 – 2008. gada Sporta servisa centra kausa izcīņa basketbolā vīriešiem (Jelgavas Sporta hallē). Spēļu kalendārs – portālā www.jelgavasvestnesis.lv.
- 5. decembrī pulksten 16 un 6. decembrī pulksten 10 – laikraksta «Diena» kausa izcīņa peldēšanā (LLU peldbaseinā).
- 6. decembrī pulksten 10 – galda tenisa sacensību «Veselības dienas 2008» 10. kārtā un Jelgavas atklātais čempionāts galda tenisā (Sporta namā Raiņa ielā 6).
- 6. decembrī pulksten 11 – «Swedbank» Jaunatnes basketbola līgas LR čempionāts (zēni) (Jelgavas Sporta hallē).
- 6. decembrī pulksten 19 – Latvijas basketbola līgas 1. divīzijas čempionāts BK «Zemgale» – «VEF Rīga» (Jelgavas Sporta hallē).
- 7. decembrī no pulksten 11 līdz 15 – 2008. gada Sporta servisa centra kausa izcīņa basketbolā vīriešiem (Jelgavas Sporta hallē). Spēļu kalendārs – portālā www.jelgavasvestnesis.lv.
- 7. decembrī – orientēšanās sacensības «Ziemas Alnis». Vairāk – <http://alnis.id.lv/>.
- 9. decembrī pulksten 19 – Latvijas sievietņu basketbola līgas meistarsacīkstes (Jelgavas Sporta hallē).
- 10. decembrī pulksten 17 – SEB Baltijas basketbola līgas Izaicinājuma kausa BK «Zemgale» – «Sakalai» (Jelgavas Sporta hallē).
- 12. decembrī pulksten 19.30 – 2008. gada Sporta servisa centra kausa izcīņa basketbolā vīriešiem (Jelgavas Sporta hallē).
- 13. decembrī pulksten 10.30 – IPF atklātais čempionāts svāra stieņa spiešanā guļus (Sporta namā Raiņa ielā 6).
- 13. decembrī pulksten 11 – pirmsskolas bērnu sporta svētki «Heijā, heijā, pulk! nā!» (Jelgavas Sporta hallē).
- 13. decembrī pulksten 15 – 2008. gada Sporta servisa centra kausa izcīņa basketbolā vīriešiem (Jelgavas Sporta hallē). Spēļu kalendārs – portālā www.jelgavasvestnesis.lv.
- 13. un 14. decembrī pulksten 10 – Jelgavas pilsētas čempionāts biljardā, fināls (Jelgavas 6. vidusskolā).
- 14. decembrī – orientēšanās sacensības «Ziemas Alnis». Vairāk – <http://alnis.id.lv/>.
- 14. decembrī pulksten 11 – 2008. gada Sporta servisa centra kausa izcīņa basketbolā vīriešiem (Jelgavas Sporta hallē). Spēļu kalendārs – portālā www.jelgavasvestnesis.lv.
- 17. decembrī pulksten 19.30 – 2008. gada Sporta servisa centra kausa izcīņa basketbolā vīriešiem (Jelgavas Sporta hallē). Spēļu kalendārs – portālā www.jelgavasvestnesis.lv.
- 18. decembrī pulksten 9 – Jelgavas 4. vidusskolas Ziemassvētku kausa basketbolā (Jelgavas Sporta hallē).
- 18. decembrī pulksten 19.30 – Latvijas basketbola līgas 2. divīzijas čempionāts «Zemgale/Juniors» – «Līvāni» (Jelgavas Sporta hallē).
- 18. un 19. decembrī pulksten 16.15 – Specializētās peldēšanas skolas Ziemassvētku sacensības. A. Miskarova kausa izcīņa (LLU peldbaseinā).
- 19. decembrī pulksten 19 – Latvijas basketbola līgas 1. divīzijas čempionāts BK «Zemgale» – «Ķeizarmēžs» (Jelgavas Sporta hallē).
- 20. decembrī pulksten 9.30 – 2008. gada Sporta servisa centra kausa izcīņa basketbolā vīriešiem (Jelgavas Sporta hallē). Spēļu kalendārs – portālā www.jelgavasvestnesis.lv.

Laiskanus nav grūti mīlēt

■ Sintija Čepanone

Jelgavā ir 115 *laiskaņi*. Gan tādi, kas skolas gaitas vēl nav uzsākuši, gan liels pulks skolēnu, gan tādi, kuriem skolas sols jau aiz muguras. «Ilgdabība laiskāņiem ir raksturīga,» ne bez lepnuma saka Inta Šveicere, kura jau piecpadsmit gadus vada popgrupu «Lai skan», trīspadsmit no tiem pieskandinot bērnu un jauniešu centru «Junda».

Un tieši tādēļ neviens vairs nebrīnās, ka gadu skaitīšana reizēm nojūk. «Inta, cik gadus es pie tevis jau dziedu?» skolotāji jautā viena no *laiskaņiem* Madara, un abas kopā rēķina: mamma Madaru dziedāt atvedusi, kad meitenei bija četri gadi. Tagad viņai ir jau astoņpadsmit. Tātad popgrupā «Lai skan» pavadīti četrpadsmit gadi. Un viņa ne pavisam nav vienīgā «ilgdabniece». «Mēs jau dažkārt mēdzam jokot: ja mamma mūs izdzitu no mājas, mēs nāktu uz šejieni. «Lai skan» ir mūsu draugi, otrās mājas, otrā ģimene, ar kuru mēs esam tik cieši saauguši, ka tā jau kļuvusi par ikdienu,» teic meitenes. Savukārt vidējās popgrupas deviņas meitenes, saskaitot «Lai skan» pavadītus gadus, ieguva pavisam traku ciparu – 70!

Pat rūcēji sāk dziedāt

«Es mīlu viņus, viņi mīl mani. Kā gan viņus var nemīlēt, ja pie manis dziedāt nāk Jelgavas foršākie, gudrākie, sirsnīgākie, labākie, skaistākie, talantīgākie bērni un jaunieši!» par savējiem saka Inta, kura kopā ar vīru Gunti laikā, kad Latvijā tikko sāka veidoties bērnu popgrupas, mūsu pilsētā izveidoja «Lai skan». Un tagad to jau pazīst visā Latvijā. Piecpadsmit gadi popgrupai? Inta vērtē, ka tas ir daudz, vēl jo vairāk tādēļ, ka Latvijā ir tikai dažas bērnu popgrupas, kas pratušas noturēties tik ilgi un pat ilgāk. «Bet tas nav mans nopelns vien – ko gan es darītu bez bērniem?!» retoriski jautā pedagoge. Kaut arī *laiskaņu* pulks ir ievērojams – septiņās dažāda vecuma grupās dzied 115 bērni un jaunieši, Inta jau otrajā nodarbībā zina

«Reiz kāda dziedniece man teica, ka pirmo reizi redz cilvēku, kas tik ļoti ir savā vietā, kā es. Un es patiešām tā arī jūtos. Ja pēkšņi tā visa nebūtu, es... nezinu, ko darītu,» tā par popgrupu «Lai skan» jeb saviem *laiskaņiem* teic pedagoge Inta Šveicere.

Foto: Ivars Veiliņš

katra vārdu un ātri vien iemanto uzticību. Darbs ar jaunajiem dziedātājiem viņai sagādā prieku. «Aneti, kam tagad *laiskaņos* ir visspilgtākā balss, pie manis atveda kā rūcēju. Protams, ne katrs uzplaukst tik ātri, kā viņa, reizēm paiet gads vai pat divi, līdz bērns dzied,» teic pedagoge, atklājot, ka viņa bērnus nevērtē pēc to talantīguma, vokālajām prasmēm un pat ar četrgadnieku runā kā ar pieaugušu cilvēku. «Dažkārt ir tā, ka uz nodarbību bērni atnāk noguruši un saka man: «Vārbūt šodien nedziedam, bet parunājamies?» Un tad mēs plāpājam. Par visu. Nereti pat par tādām lietām, ko viņi nekad nestāstītu saviem vecākiem. Mēs esam draugi, bet draugi taču viens otram uzticas!»

Ģimenes «uzņēmums»

Taujāta par *laiskaņu* repertuāra izvēli, Inta atklāj: «Reizēm es atrodu dziesmu, reizēm to izdara paši bērni un es tikai atsijāju. Taču domstarpību par dziesmu izvēli mums nav bijis, jo muzikālās gaumes ir līdzīgas. Starp citu – vienu dienu pamaniju, ka viens no maniem puisiem fano par tādu pašu mūziku, par kādu mans vīrs pirms gadiem divdesmit!» «Lai skan» ir tāds istens ģime-

nes uzņēmums – vīrs Guntis veido dziesmu pavadījumu fonogrammas, Inta māca dziedāt, bet meita dzied. «Man ļoti palīdz tas, ka mēs strādājam kopā. Galu galā «Lai skan» mēs esam uzbūvējuši kopā. Tas nav pulciņš, tas nav darbs, tā ir mūsu dzīve,» teic Inta.

Gandrīz katrā dziesmā tiek piemeklētas arī kustības. To visilgāk un arī visspilgtāk ir veikusi «Jundas» deju skolotāja Annika Andersone. Viņas izdomātās kustības dziesmai «Muša duša» izpilda jau trešā paaudze *laiskaņu*... Pašlaik šī joma ir kustību pedagoges Karīnas Ozolas ziņā.

Starp citu – tieši šajās dienās *laiskaņi* strādā teju bez atpūtas, jo 7. decembrī ar koncertu kultūras namā tiks atzīmēta «Lai skan» 15. jubileja. «Tas nebūs tikai atskats uz pagātni. Būs daudz jaunu dziesmu,» tā Inta. Tieši tāpēc šajās dienās dziedāt sanāk tā pamaatīgi. «Reizēm, kad nogurstu no lielās gaviļēšanas, es lūdzu, lai man labāk ļauj mazgāt tualetes. Bet man neļauj...!» neslēpj Inta, piebilstot, ka radio neklausās jau 23 gadus, arī televizoru neskatās. Toties mašīnā ir laba aparatūra, tādēļ braucot klausās CD. «Patiesībā jau pāris gadus es klausos tikai četras dziesmas – divas

Maika Džeksona un divas Jāņa Stībeļa izpildījumā. Kādas? Es nezinu! Man viņas vienkārši patīk! Stībelis – labākais dziedātājs Latvijā. Viņš ir mūsu ģimenes favorīts, turklāt ar viņu kopā vairākārt uzstāties arī «Lai skan»,» palepojas pedagoge.

Laiskaņu pasaule

Runājot ar Intu, šķiet, ka *laiskaņi* nav tikai dziedošu bērnu un jauniešu bariņš. Tā ir pavisam cita pasaule, ļoti personiska, kurā ieskatīties ne katram ļauts. Piemēram, tikai viņiem vien saprotama ir «parole» «Svētciemis, Kolka, Makašāni, Neuma». Teiksiet – tie taču ir tikai vietu nosaukumi! Bet tā vis nav. Tās ir atmiņas, piedzīvojumi, neaizmirstams kopā pavadīts laiks vasaras nometnēs jau vairāku gadu garumā. «Tas ir kaut kas neaprakstāms! Kaut kas tāds, ko mēs visi gaidām. Nav tādas nodarbības, kurā mēs neatcerētos kādu epizodi no piedzīvotā,» aizrautīgi stāsta Inta. Un viņai nešķiet par grūtu nedēļu vai divas pavadīt kopā ar 40 – 50 *laiskaņiem* jūras krastā.

«Laiskaņi ir īpaši,» atkal un atkal uzsver Inta. «Viņi atšķiras no visiem pārējiem. Vienkārši ir foršākie, un viss.»

Muzejā – liecības no Pēterā Pirmā lielās ekspedīcijas

■ Ritma Gaidamoviča

Ģederta Eliasa Jelgavas Vēstures un mākslas muzejā durvis vērusi šā gada pēdējā izstāde «Esmu māceklis, meklēju skolotājus» jeb «Pēterā Pirmā Lielā sūtniecība». Izstādi par Krievijas valdnieka ekspedīciju Eiropā un tās rezultātiem iespējams apskatīt līdz 20. decembrim.

«Esmu māceklis, meklēju skolotāju» ekspozīciju veido 18 stendi, kas atspoguļo Lielās sūtniecības posmus jeb Krievijas valdnieka Pēterā Pirmā ekspedīciju pa Eiropu, ko viņš ieguvis un iemācījis no viesošānās dažādās valstīs un kādi šobrīd ir Lielās sūtniecības rezultāti Krievijā.

Muzeja direktores vietniece Marija Kaupere stāsta, ka Pēterim Pirmajam ar Jelgavu jeb kādreizējo Mītavu ir liela saistība. «Mītava bija viena no tām vietām, kuru Pēteris Pirmais

izstādi par Krievijas valdnieka Pēterā Pirmā ekspedīciju Eiropā un tās rezultātiem iespējams apskatīt līdz 20. decembrim.

Foto: Ivars Veiliņš

bija iekļāvis savā ekspedīcijas maršrutā, tajā bija iekļauta arī Rīga, taču viņš pats atzina, ka tieši Mītavā viņu vislabāk uzņēmuši. Te viņš arī iegādājies pirmo priekšmetu savai rietumu kultūras kolekcijai – bendes cirvi, ko aizveda līdz uz Krieviju,» tā M. Kaupere. Viens no izstādes veidotājiem

atkļāj, ka tieši Latvija bija pirmā vieta Rietumos, kur Pēteris Pirmais savas ekspedīcijas laikā piestāja.

Izstādē apskatāmas visdažādākās liecības par Pēterā Pirmā lielo ekspedīciju, liela uzmanība pievērsta tieši tām idejām, ko viņš no šī ceļojuma guvis, lai vēlāk aizvestu uz Krieviju un

pilnveidojot pielietotu praksē. Piemēram, Krievijas simboliku – trīskrāsu karogu un Andreja karogu, kam pamatā ir hollandiešu trīskrāsu karogs un skotu Sv. Patrika karogs; jaunu finanšu un lietvedības sistēmu; pašvaldības elementus; kara un laicīgās skolas, kā arī speciālās skolas un bibliotēkas veidošanas principus; grāmatu iespiešanas tehniku; arhīvus un kartogrāfiju veidošanu; jauno laika skaitīšanu un kalendāru. Oficiālais Lielās sūtniecības iemesls bija Krievijas militārās savienības pret Turciju noslēgšana. Lielākā daļa 19. gadsimta autoru par galveno Pēterā Pirmā mērķi uzskatīja jūrniecības izpēti.

Savukārt pēc mūsdienu vēsturnieku domām, par galvenajiem sūtniecības mērķiem kļuva zināšanu iegūšana un profesionālu vervēšana turpmāko reformu veikšanai. Ne velti Pēterā mazajā zīmogā, kas bija īpaši izgatavots Lielajai sūtniecībai, bija iegravēts: «Esmu māceklis, meklēju skolotājus».